

KURIER WILEŃSKI

ŚRODA
17
GRUDNIA
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 243 (14790)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Wileńska pamiątka po Mickiewiczu będzie odnawiana bez udziału strony litewskiej

Cela Konrada — zabytek kłopotliwy

"2004 niewątpliwie będzie rokiem przełomowym w stosunku do Celi Konrada" — tą wiadomością podzielili się z dziennikarzami mediów polskich Małgorzata Kasner, radca ambasady polskiej w Wilnie ds. oświaty i kultury, dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie i Piotr Nowak, radca prasowy ambasady polskiej w Wilnie. Lada dzień z ojcami bazylianami, w których klasztorze znajduje się Cela, zostanie podpisana umowa o dzierżawie. Koszty obiecało już pokryć Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

O tym, że Cela Konrada ma być odnowiona, niedwuznacznie i stanowczo zadeklarował podczas niedawnej wizyty w Wilnie minister kultury RP Waldemar Dąbrowski. (Właśnie do polskiego resortu kultury nieoficjalnie został skierowany apel zwołanej w poniedziałek wieczorem w Instytucie Polskim konferencji prasowej. Jest nadzieja, że w przyszłorocznym budżecie Ministerstwa Kultury zostaną zaplanowane odpowiednie środki na odnowienie Celi).

Zaszokowany minister

Na spotkaniu z przedstawicielami społeczności polskiej 30 października br. (w którym udział wzięli też "Kurier") szef Ministerstwa Kultury powiedział, że był zaszokowany stanem Celi: "To miejsce jak najszybciej powinno zostać odnowione i być dostępne dla mieszkańców kultury oraz turystom". Przedstawiciel rządu polskiego zapowiedział nawet, że planowane na koniec kwietnia 2004 r. na wiel-

Cela Konrada zostanie wydzierżawiona od bazylianów ze środków „Wspólnoty Polskiej” i wyremontowana przede wszystkim z funduszy Ministerstwa Kultury Rzeczypospolitej Polskiej. Strona litewska nic nie dokłada
Fot. Marian Paluszkiwicz

ką skalę, przed wstąpieniem do Unii, Dni Kultury Polskiej w Wilnie zostaną zainaugurowane właśnie w murach pobazylikańskich.

— Teoretycznie taka możliwość jeszcze jest — tak radca Nowak określił sytuację na dzień dzisiejszy wokół Celi Konrada.

W Celi — niemiecka firma komputerowa

Cela Konrada — miejsce uwięzienia Adama Mickiewicza po procesie Filomatów, gdzie Wieszczyk później zlokalizował III część „Dziadów” — służyła ludziom kultury, m. in. również turystom do niedawna. Od 1992 r. odbywały się tu od czasu do czasu Srody Literackie w nawiązaniu do tradycji okresu międzywojennego. W latach 1927-1939 w tych imprezach brali udział Kazimiera Iłłakowiczówna, Maria Dąbrowska, Marian Zdziechowski, debiutowali Paweł Jasienica, Antoni Gołubiew, Czesław Miłosz z przyjaciółmi z grupy twórczej „Żagary”.

W okresie radzieckim i później klasztor bazylikański razem z Celą należał do Wileńskiego Instytutu Inżynierjino-Budowlanego, obecnie Uniwersytet Techniczny (UT) im. Giedymina. Po przywróceniu niepodległości Litwy budynki klasztorne pozyskała Archidiecezja Wileńska. UT do 2001 r. odnajmował te pomieszczenia, po czym zdecydowano zainwestować w nowe budownictwo i uczelnia stopniowo z ul. Ostrobramskiej wyniosła się.

Kuria Archidiecezji Wileńskiej oddała piętro z Celą w dzierżawę niemieckiej firmie komputerowej „Delta-Tronik” i in. instytucjom.

Dopiero na początku bieżącego roku skrzydło klasztoru przekazano braciom bazylianom, którzy w 1992 r. przybyli na Litwę i są głównymi organizatorami życia duchowego parafii greckokatolickiej Wilna (przeor — Paweł Jachimiec).

(Dokończenie na str. 2)

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Czabiszki: poprawczak u Piłsudskiego

Gintaras Žandaravičius, dyrektor Domu Dziecka w Czabiszkach, ma wiele sympatii dla epoki jagiellońskiej
Fot. Jan Sienkiewicz

Nastolatek wchodzi w kolizję z prawem. Trafia do instytucji poprawczej. Jaka dalsza przyszłość przed nim stoi?

Dokładnie dla trzeciej części

będzie to tylko przykry epizod, po którym młodzi ludzie potrafią wrócić do normalnego życia, do rodzin i zwykłych szkół.

(Dokończenie na str. 8)

Start procedury impeachmentu wobec prezydenta

85 zdecydowanych

Wczoraj w Sejmie skończyło się zbieranie podpisów pod tekstem oskarżeń przeciwko prezydentowi Litwy Rolandasowi Paksasowi, co uruchomiło procedurę impeachmentu wobec głowy państwa. Swe podpisy pod oskarżeniami przeciwko prezydentowi złożyło 85 parlamentarzystów.

Jutro zostanie powołana komisja, która zajmie się badaniem sześciu zarzutów przeciwko prezydentowi Rolandasowi Paksasowi. Wczoraj przewodniczącemu Sejmowi RL Artūrasowi Paulauskasowi wręczono tekst oskarżeń przeciwko prezydentowi o to, iż: na skutek swego postępowania stał się podatny na wpływy i stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa, nie zapewnił ochrony tajemnic państwowych, nie-

prawnie wpływał na działalność prywatnych podmiotów gospodarczych, prowadził działalność, w której interesy prywatne kolidowały z interesami publicznymi, swoimi działaniami szkodził harmonijnemu funkcjonowaniu władz państwowych, stworzył podstawy i nie zapobiegł nadużyciom swoich doradców. Prócz samych oskarżeń dokument zawiera również argumenty na poparcie oskarżeń oraz dowody lub powołanie się na źródła dowodów. Pod tym tekstem mogły znaleźć się podpisy jeszcze pięciu posłów, zajmujących stanowiska ministrów w rządzie Brazauskasa, którzy, popierając oskarżenia, jednak na prośbę premiera, aby nie komplikować sytuacji w państwie, nie podpisali się pod nimi.

Robert Mickiewicz

“Kurier Wileński”
można nabyć
w sklepach

MI IMA
MEDIA

MA IMA
SAULUTĖ

W NUMERZE

Gospodarka — 3

Na potrzeby
rynku wewnętrznego

Podstawowym ukierunkowaniem UAB „Neries Verslas”, jednej z trzech spółek, wchodzących w skład grupy „Neries verslo grupe”, jest produkcja i handel hydraulicznym sprzętem załadoczym do przewożenia drewna.

Praworządność — 5

Gangster powrócił
do domu

Z Lotniska Wileńskiego do USA odleciał obywatel tego państwa Joseph Patrick Ryan. Po zatrzymaniu na Litwie obywatela USA do Wilna przybyli dwaj funkcjonariusze egzekutywy sądowej USA.

Zdrowie — 6

Złović chorobę

W praktyce ważne jest, by nie jeść więcej niż 340 g mięsa różnych ryb tygodniowo.

Sport — 9

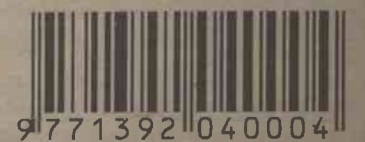
Zidane po raz trzeci

Stu czterdziestu dwóch trenerów narodowych reprezentacji zdecydowało: najlepszym piłkarzem świata w 2003 roku był Zinedine Zidane, pomocnik Realu Madryt i reprezentacji Francji. Drugie miejsce zajął Thierry Henry z Arsenalu, a trzecie Ronaldo z Realu.

Sentencja

Polityka — to sztuka przeszkadzania ludziom, aby mieszały się do spraw, które ich obchodzą.

Paul Valéry

Kalejdoskop aktualności

Koncern „MG Baltic” kupi LNK

Koncern „MG Baltic” osiągnął porozumienie w sprawie nabywania litewskiej telewizji komercyjnej LNK, należącej do szwedzkiej grupy „Bonnier”. Telewizję LNK „Bonnier” nabyła jesienią 1998 r.

LNK założyła również spółkę-filię TV1, która od 20 grudnia w Wilnie i Klajpedzie zacznie nadawać programy kulturalne. Do „MG Baltic” należy 29 przedsiębiorstw, wśród których są spółki „Stumbras”, „Mineraliniai vandenys”, „Apranga”, „Birštono mineraliniai vandenys”, ELTA i in.

Wybrano wyroby roku

Medale litewskiego wyrobu roku otrzymało 60 wyrobów przedsiębiorstw kraju, a dyplomy — 43. W konkursie „Litewski wyrób roku 2003”, organizowanym już po raz siódmy przez Litewską Konfederację Przemysłowców (LKP), wzięło udział 105 spółek kraju, które przedstawiły 144 wyroby.

W ubiegłym roku za zwycięzców tego konkursu uznano 52 wyroby spółek kraju, ponadto 48 wyrobów wyróżniono dyplomami. Celem konkursu, organizowanego przez LKP, jest zachęta do tworzenia i produkcji wyrobów wysokiej jakości, odpowiadających wymaganiom międzynarodowym.

Ustalono datę wyborów do Parlamentu

Sejm wczoraj przyjął uchwałę, w której ustalił, że wybory do Parlamentu odbędą się 13 czerwca 2004 r.

„Nie jesteśmy przesadni” — powiedział przewodniczący Sejmu Artūras Paulauskas, który prowadził posiedzenie parlamentu. Litwa wydeleguje do Parlamentu trzynastu przedstawicieli, których wybierze się według przyjętej w listopadzie ordynacji wyborczej. Ustawa ustala, że kandydaci będą wybierani w okręgu wielomandatowym, a wytypują ich partie polityczne.

Nieopodatkowana dyzelina dla rolników

Rolnicy kraju od 1 stycznia 2004 r. będą mogli dyzelinę (gazol) nabywać bez akcyzy. Państwowa Inspekcja Podatkowa wyda kartę, po której okazaniu, w specjalnych stacjach paliwowych będzie można nabyć dyzelinę na warunkach ulgowych.

Kierownik wydziału polityki rolnej i planowania strategicznego Departamentu Ekonomiki i Finansów Ministerstwa Rolnictwa Alvidas Devenis objaśnił, że podmiot działalności rolniczej, który zechce otrzymać taką kartę, powinien się zwrócić do rejonowego wydziału Państwowej Inspekcji Podatkowej, na której terytorium został zarejestrowany i przedstawić zaświadczenie samorządu o deklarowanym obszarze zasiewów, jak też zaświadczenie o zarejestrowaniu gospodarstwa lub przedsiębiorstwa.

Szykują się do podboju rynków UE

Wielcy przetwórcy mięsa poważnie przygotowują się do członkostwa Litwy w Unii Europejskiej — na renowację przedsiębiorstw przeznaczają się miliony litów, sporo środków — na uzyskanie międzynarodowych certyfikatów jakości.

22 masarnie litewskie wdrożyły systemy zarządzania jakością według wymagań standardu ISO 9001 i 6 przedsiębiorstw — systemy zarządzania ochroną środowiska według ustaleń ISO 14000, których nieodłączną częścią jest dokumentacja produkcji. Przetwórcy mięsa twierdzą, że certyfikaty, zapewniające międzynarodowe standardy, sporo kosztują, ale, ich zdaniem, jest to „prestż”, który szeroko otworzy drzwi przed litewską produkcją mięsna do krajów UE.

Sejm zatwierdził budżet „Sodry”

Wczoraj Sejm zatwierdził udokładniony budżet Funduszu Państwowych Ubezpieczeń Społecznych („Sodra”) na rok 2004, w którym dochody funduszu w przyszłym roku mają przekroczyć wydatki.

„Sodra” planuje, że w 2004 r. do jej budżetu wpłynie 5,250 mld Lt doходу — o 9,7 proc. więcej w porównaniu z tym rokiem, a wydatki będą sięgały 5,227 mld Lt (o 10,2 proc. więcej). W przyszłym roku dochody funduszu mają przekroczyć wydatki o 23 mln Lt. (ELTA, BNS)

Rozmowa z posłem na Sejm Janem Mincewiczem

Połączyć codzienny obowiązek i sprawy sercu bliskie

Niedawno był Pan w Anglii, ostatnio zaś wrócił z Węgier. Jakże to były wyjazdy?

Zmiana składu delegacji na Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy nastąpi w styczniu. I chociaż już nie będę uczestniczył w posiedzeniu plenarnym w końcu stycznia, to obecnie w dalszym ciągu pracują komitety, szykując materiał na to posiedzenie. Posiedzenia komitetów zaś odbywają się w różnych miastach i krajach.

Ile osób z Litwy zazwyczaj jedzie na posiedzenie komitetu?

Członkowie nielicznej delegacji litewskiej należą każdy do innego komitetu, dlatego na posiedzenie komitetu jadą pojedynczo.

O jakich problemach mówiono w Anglii i na Węgrzech?

Do Liverpoolu pojechałem na posiedzenie komitetu kultury w zastępstwie innego posła, który nie mógł tam się udać. Jednym z aktualnych tematów m. in. było „Kultura w walce z terroryzmem”. W swoim wystąpieniu mówiłem, że jeżeli kultura nie ma sprzyjać terroryzmowi, to należy wycofać z programów telewizyjnych filmy propagujące kultury siły, gwałt i przemoc, gdyż telewizje wszystkich krajów są przesycone takimi programami, które przyczyniają się do kształtowania cech właściwych terroryzmowi. Poparli to również inni dyskutanci.

Do Budapesztu pojechałem w ważnej dla Litwy sprawie. Było to posiedzenie mego komitetu (ochrony środowiska). Rozpatrywano kwestię wydobycia ropy naftowej przez Rosję w znanym sektorze D-6 na Morzu Bałtyckim w pobliżu Mierzei Kurońskiej. Sprawę zbadania tej kwestii powierzono francuskiemu ekspertowi Gouletowi. Problem jest w stadium badania. Podkreśliłem

Fot. archiwum

w swoim przemówieniu, że po to, aby zezwolić na wydobycie ropy z tego złoża, położonego o 22 km od brzegów Mierzei Kurońskiej, musi być przeprowadzona dogłębna kompetentna i niezależna ekspertyza, która wykazałaby, że technika wydobycia ropy naftowej jest doskonała, konstrukcja urządzeń niezawodna, jak też, że podjęto wszystkie środki zapewnienia bezpieczeństwa transportu wydobytej ropy. Dzisiaj tej pewności nie ma. Obawy potęguje fakt, że firma „Lukoil” nie ma doświadczenia, jeśli chodzi o wydobycie ropy na otwartym morzu. Mierzeja Kurońska zaś jest na liście dziedzictwa światowego UNESCO.

Chyba w tej sytuacji rzadko bywa Pan na posiedzeniach naszego Sejmu?

Gdy jestem w kraju, staram się być. W każdym razie, gdy było głosowanie nad wnioskami komisji Sakalasa, to wśród 16 głosów przeciw tym wnioskom jest też mój głos.

Czy wyborcy zwracają się do Pana ze swoimi osobistymi problemami?

Oczywiście. Niedawno pomagałem Wandzie Brzozowskiej z Soлец-

nik, której dom sprzedano na aukcji za pół ceny, wysiedlono z mieszkania na podstawie podrobionego w dokumentach jej podpisu. Mimo, że cała sprawa jest szyta białymi nićmi, zarówno sąd, jak i prokuratura okazały się w zmoście przeciwko niej. Wyraźnie pachnie korupcją. Skierowałem w tej sprawie list do Prokuratury Generalnej. Prawda musi zwyciężyć.

Czy w tym zabieganiu nie stęskniła się za Panem „Wileńszczyzna”?

Bynajmniej. Próby odbywają się w miarę regularnie. Przed tygodniem zaś byliśmy w Toruniu na obchodach XII rocznicy Radia Maryja. Śpiewaliśmy podczas uroczystej koncelebry, gdzie samych biskupów było około 10 z całej Polski. Tysiące pielgrzymów z różnych miast Polski i zagranicy. Na specjalnym koncercie nie wypuszczano nas ze sceny. Po koncercie podchodziły różne osoby, które już nas gdzieś słyszały. Jedna oświadczyła, że słyszała nas na koncercie w... Chicago.

Przed pół rokiem przyszło do chóru kilka nowych osób, w tym chłopcy. Obecnie występują oni już na scenie, jeżdżą z nami za granicę. Chyba jasne jest, ile czasu poświęcono indywidualnej pracy z nimi, aby mogli całkowicie opanować wykonywany repertuar.

A „Kwiaty Polskie”?

Idą swoją drogą. 14 grudnia odbyła się narada z udziałem kierowników zespołów. Omówiono koncepcję zbliżającego się XVI Festiwalu, który, jak co roku, odbędzie się w maju. Ustaliliśmy repertuar występów połączonych. Znaczną część tego repertuaru uczestnicy narady już zabrali ze sobą, aby przygotowania szły pełną parą.

Rozmawiała Helena Gładkowska

Wileńska pamiątka po Mickiewiczu będzie odnawiana bez udziału strony litewskiej

Cela Konrada — zabytek kłopotliwy

(Dokończenie ze str. 1)

„Kurier Wileński” o Celi Konrada pisał wielokrotnie, m.in. w artykułach — „Cela Konrada woła SOS!” (27 stycznia 2001 r.), „Przeświet nad Celą Konrada” (11-13 kwietnia 2003 r.), gdzie informował o zupełnej obojętności instytucji litewskich na te sprawy — Departamentu Ochrony Dóbr Kultury, Komisji Ochrony Zabytków przy Sejmie RL, Fundacji im. A. Mickiewicza przy prezydencie Litwy (problem ten trafił na łamy „Rzeczpospolitej” 13 grudnia 2000 r., publikacja Jana Bończy-Szablowskiego pt. „Komputery w świątyni romantyzmu”).

Bazylianie gotowi do współpracy

Dr Małgorzata Kasner, radca ambasady ds. oświaty i kultury, dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie, zaznaczyła, że odbyła szereg rozmów z ojcem Pawłem Jachimcem i w sumie zawiązała się dobra współpraca. Bazylianie nawet dążą do wydzierzawienia piętka z Celą Konrada, pozyskane środki bowiem od razu przydałyby się na renowację cerkwi św. Trójcy (świątynia niezwykle w latach radzieckich zniszczona).

Szefowa Instytutu pokazywała obiekt inżynierom budowlanym, ostatnio również ze słynnej polskiej firmy konserwatorskiej — PKZ. Odnowienie Celi Konrada i przylegających pomieszczeń oraz dostosowanie do celów kulturalnych pochłonełoby — szacuje się — 0,5 mln litów. Prośby o wsparcie rozesłano do kilkudziesięciu instytucji w Polsce.

I chociaż prawie każdy, według słów Małgorzaty Kasner, zachwyca się historycznym miejscem, rzadko która organizacja, poza strukturami Ministerstwa Kultury RP, wyraża zgodę, aby wyasygnować konkretne środki.

Wyjaśniło się, że swój szacunek i poparcie dla odnowienia mickiewiczowskiego miejsca akcentuje również litewska minister kultury Roma Žakaitienė. Zresztą nie ona jedna spośród polityków litewskich mówi o wspólnym dziedzictwie litewsko-polskim, o potrzebie wspólnych inicjatyw. Ale poza słownymi deklaracjami — przynajmniej na razie — nic nie następuje.

Czy może być inaczej, kiedy nawet sami pracownicy ministerstwa, niejednokrotnie nagabywani w tej sprawie, odpowiadali rozbrajająco: „A to ciekawe... A, tak na

marginesie — to gdzie znajduje się ta Cela?”.

Polsko-litewskie dylematy

Największą radość kierowniczce Instytutu sprawiła odpowiedź Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które zgodziło się pokryć koszty dzierżawy. Więc umowa z bazylianami zostanie podpisana lada dzień.

Czy wystarczy środków z Ministerstwa Kultury w Warszawie i nielicznych sponsorów pozarządowych z Polski, by Celę Konrada „oddać do użytku” przed najbliższym letnim sezonem — pozostaje pytaniem otwartym.

Na marginesie zmagani o Celę, jest jeszcze jedna sprawa, godna przypomnienia. Od kilku miesięcy wileńska Fundacja Kultury Polskiej im. Józefa Montwiłła czeka na zezwolenie od władz Wilna i litewskich konserwatorów zabytków na umieszczenie napisu „Adam Mickiewicz” obok „Adomas Mickiavičius” na pomniku Wieszcza przy kościele św. Anny.

Temat niby osobny, a w rzeczy samej bliski wyżej wspomnianemu.

Andrzej Pukszt

Sprzęt do wywózki drewna spółki „Neries Verslas”

Na potrzeby rynku wewnętrznego

Grupa spółek „Neries verslo grupė” z okazji dziesięciolecia swojej działalności w dziedzinie produkcji sprzętu technicznego zorganizowała prezentację nowego wyrobu. Maszyna samozaladowcza, przeznaczona do wywózki drewna z lasu swoje możliwości manewrowania zdemontowała w prywatnym lesie Gintarasa Stankaitisa, w rejonie orańskim (Varėna).

Podstawowym ukierunkowaniem UAB „Neries Verslas”, jednej z trzech spółek, wchodzących w skład grupy „Neries verslo grupė”, jest produkcja i handel hydraulicznym sprzętem załadowczym do przewożenia drewna. Już ponad pięć lat spółka współpracuje z koncernem szwedzkim „Mowi Moheda”. Według zgłoszonych przez szwedzkiego partnera wykreślowa spółka litewska, której wyłącznym udziałowcem od miesiąca jest Mieczysław Waszkowicz, prezes całej grupy „Neries verslo grupė”, produkuje pięć rodzajów ładowarek wielofunkcyjnych, chwytaki, przyczepy, koła oraz inne dodatki do wyposażenia tego sprzętu.

O ile do niedawna cała produkcja (rocznie ponad 400 przyczep-ładowarek) litewskiej spółki była eksportowana głównie do krajów skandynawskich, o tyle obecnie kierownictwo spółki zastanawia się nad tym, by stworzyć prężną sieć sprzedaży w kraju.

Jak w rozmowie z „Kurierem” zaznaczył Mieczysław Waszkowicz,

prezentacja przyczep samozaladowczych, przeznaczonych do wywózki drewna, zorganizowana w leśnictwie orańskim jest pierwszą, ale nie ostatnią. W celu wyodrębnienia potrzeb litewskiego rynku takie prezentacje z czasem odbędą się we wszystkich największych leśnictwach kraju.

— Skoro produkowane przez nas przyczepy-ładowarki są podstawowym ogniwem technologicznym w tak zwanej „skandynawskiej” technologii robót leśnych, to dlaczego nie mogą one służyć właścicielom lasów, leśnictwom na Litwie? Małe wymiary przyczep-ładowarek pozwalają na manewrowanie nawet w niewielkich gęstych lasach, nie naruszając młodych drzewek, ani też pokrywy leśnej. Waga przyczepy jest stosunkowo niewielka, a szerokie koła nie zostawiają głębokich kolein w gruncie leśnym — określa podstawowe zalety sprzętu Waszkowicz.

Na spotkanie w Marcinkonisie przybył zastępca generalnego nadleśniczego Litwy Vygantas Kraujelis, który w swym krótkim przemówieniu zaznaczył, że, w miarę wzrostu siły nabywczej właścicieli lasów, sprzęt ten będzie cieszył się popytem, ze względu na dogodność obsługi i wysokie parametry techniczne.

Natomiast Gintaras Stankaitis, który nabył już cztery przyczepy, wyprodukowane przez zakład „Neries Verslas”, zaakcentował, że sprzęt okupuje się w ciągu 8-9 mie-

Przyczepy-ładowarki mają wysokiej jakości parametry techniczne i są łatwe w obsłudze
Fot. archiwum

się. W czasie spotkania podkreślano również, że z biegiem czasu prywatni właściciele lasów, rolnicy, lokalne jednostki administra-

cyjne i etc. będą mogli korzystać ze środków funduszy europejskich, wspierających inicjatywy prywatne.
Irena Mikulewicz

Nowe karty płatnicze „Vilniaus Bankas”

Zbieranie plusów

Od ubiegłego poniedziałku na Litwie jak też za granicą można rozliczyć się kartą płatniczą Vilniaus bankas sieci handlowych „VP Market” oraz „Senukai”. Nowa karta „VISA Elektron/Maxima/Senukai” pozwala na korzystanie z kredytu banku Vilniaus i udziela rabatów rozliczając się w centrach handlowych „VP Market” i „Senukai”. Jest to pierwsza na rynku krajowym karta, właściciele której będą mogli korzystać z programów lojalności naraz dwóch sieci handlowych.

„Dzisiaj zarówno korzystanie z kart płatniczych, jak też korzystanie z kredytowania usług zajmuje bardzo ważne miejsce w naszym życiu codziennym, dlatego połączyli-

śmy wszystkie zalety takich usług i wydaliśmy nowe karty, które rozszerzają możliwości zwykłego rozliczania się” — zaznaczył Julius Nieldaras, prezes „Vilniaus bankas”, banku zarządzającego największym majątkiem na rynku litewskim. „Vilniaus bankas” planuje, że w ciągu najbliższych dwóch lat liczba użytkowników może osiągnąć 200 tysięcy.

Specjaliści bankowi uważają, że nowo wydane karty „Vilniaus bankas” wyróżniają się spośród ogólnych kart bankowych i spółek handlowych najbardziej dogodnymi warunkami udzielania kredytów.

W bankomatach „Vilniaus bankas”, ustawionych w miejscach handlowych partnerów, właściciele kart będą mogli wybrać pieniądze nieod-

płatnie. Karta pozwoli korzystać z limitu kredytowego w wysokości do trzech płac zarobkowych (odliczając podatek z tytułu ubezpieczenia społecznego i podatek dochodowy), nie przekraczając kwoty 10 tys. litów. Zapożyczoną kwotę właściciele kart „VISA Electron/Maxima/Senukai” mogą zwrócić w dogodnym dla nich terminie. Rozliczyć się taką kartą można we wszystkich krajach, w których jest rozwinięta międzynarodowa sieć zrzeszenia „VISA International”.

Według Ignasa Staškevičiausa, dyrektora generalnego „VP Market”, właściciele kart będą mogli korzystać ze specjalnego programu rabatowego „Maximum”. Jest to program umożliwiający tańsze zakupy i „gromadzenie plusów”. Zgroma-

dziwszy odpowiednią ilość plusów można uzyskać nawet 50 proc. zniżki.

Zdaniem Artūrasa Rakauskasa, prezesa największej w krajach bałtyckich sieci sklepów materiałów budowlanych i sprzętu do wyposażenia wnętrz „Senukų prekybos centras”, wszyscy posiadacze nowych kart płatniczych staną się uczestnikami programu lojalności w sklepach „Senukai”.

Również i tutaj, rozliczając się za nabyte towary kartą, klienci będą zbierali punkty, które umożliwią otrzymanie rabatów. Oprócz tego w grudniu właściciele kart będą mogli robić zakupy z 5 proc. zniżką. Zniżka będzie aktualna na wszystkie towary we wszystkich miastach Litwy.
Opr. I. M.

Wyniki sprzedaży telefonów komórkowych w Europie

Siemens niespodziewanym zwycięzcą

Jak wynika z raportu Strategy Analytics, Siemens okazał się niespodziewanym zwycięzcą w kategorii najszybciej rozwijających sprzedaż producentów telefonów komórkowych w Europie Zachodniej, w okresie między trzecim kwartałem 2002 r. a 2003 r. W ciągu roku firma prawie podwoiła swoje udziały w rynku.

Pomimo mniejszej dynamiki sprzedaży Nokii, firma ta pozostała

zdecydowanym liderem branży, kontrolując w trzecim kwartale 2003 r. 42,1% udziałów w rynku europejskim. Rok temu ten odsetek wynosił 51,2%, a na koniec 2002 r. udział Nokii wyniósł 49%. To pierwszy spadek udziałów fińskiego producenta w rynku od dwóch lat.

Na koniec trzeciego kwartału 2003 r. Siemens objął 17% udziałów w sprzedaży w Europie Zachodniej, podczas gdy w roku po-

przednim udział ten wynosił tylko 9,5%. Tak duży wzrost to wynik znacznego zwiększenia się sprzedaży telefonów komórkowych w przeliczeniu na sztuki. Siemens zanotował wzrost sprzedaży z 3 mln do 5,5 mln, podczas gdy Nokia zanotowała znacznie niższy wzrost, z 13,5 mln sztuk do 13,7mln.

Kolejne miejsca przypadły odpowiednio firmie Samsung, która odnotowała wzrost z 7,6% do

8,6%; Sony Ericsson, które zanotowało wzrost o 2,6% z ubiegłorocznego poziomu 4%; oraz Motorola, która jest jedynym producentem telefonów komórkowych, którego udziały w rynku europejskim zmalały. Co ciekawe, w przeliczeniu na sztuki, Motorola zanotowała wzrost sprzedaży o 100 tys. sztuk. Pięciu czołowych producentów objęło aż 81% udziałów w całym europejskim rynku telefonów komórkowych.

Ceny żywności

na targowisku „Hale”
w Lt za 1 kg/1litr

Mięso i wędliny

Szynka wieprzowa z kością	7-8
Szynka wieprzowa bez kości	8-9
Żeberka wieprzowe	7
Wołowina bez kości	8
Wołowina z kością	4,50-7,50
Wątróbka wieprzowa	2,90-3,30
Wątróbka wołowa	3,50
Baranina	18
Cielęcina bez kości	10-14
Cielęcina z kością	9-10
Boczek wieprzowy świeży	4,50-7
Schab	13
Karkówka	12
Ślonina solona	4,50-7
Ślonina świeża	3,50-6,50
Kurczaki mrożone	4,90-5,30
Kurcze udka	4,90
Wątróbka kurza	2,99
Indycza szynka wędzona	13,90
Jelita grube (1 m)	2
Jelita cienkie (1m)	1
Sadło	2,50-3
Kurczaki świeże	5,20
Indycze udka	6,50-7
Kurczaki wędzone	7,20-7,50
Szynka wędzona	11-12
Kielbasy wędzone	10-32
Poledwica wędzona	13-14
Ślonina wędzona	4,50-8
Boczek wędzony na gorąco	13,90-14
Boczek wędzony na zimno	11

Nabiał

Mleko	1,30
Twaróg	4-6
Śmietana	6
Jajka	2,20-3,20
Jajka wiejskie	4

Warzywa i owoce

Ziemniaki	0,50-0,60
Marchew	0,80
Buraczki	0,50-0,60
Pomidory	3
Ogórki długie	2
Kapusta	0,40-0,50
Czosnek (4 szt.)	1
Cebula	1,20
Por (1 szt.)	0,40
Jabłka litewskie	0,80-2,50
Sznurek suszonych borowików (50 g)	18

Na rynku wyraźnie panuje już przedświąteczna atmosfera, a w związku z tym zdrożało mięso, szczególnie schab i cielęcina. Zdrożały też jajka. A tak, na marginesie, przypomnijmy raz jeszcze, że zanim trwa rekonstrukcja rynku „Hale” — w poniedziałki jest nieczynny. J. T.

W trzecim kwartale tego roku w Europie Zachodniej sprzedano 32,4 mln sztuk telefonów komórkowych. Oznacza to wzrost o 23% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego i 7% w porównaniu z drugim kwartałem 2003r. Patrząc w przyszłość analitycy przewidują, że całkowity wolumen sprzedaży tych urządzeń w 2003 r. wyniesie 124,7 mln sztuk i będzie niższy niż zakładali to specjaliści na początku roku. wp.

Polska

Protest kolejarzy

W całym kraju wczoraj rano kolejarze przeprowadzili strajki ostrzegawcze. Blokowali tory i dworce PKP. Według nich rząd i władze kolei łamią porozumienia, zawarte m.in. w listopadzie; zapowiadają strajk generalny.

Od ubiegłego tygodnia w całym kraju głoduje ponad 100 kolejarzy. Związkowcy domagają się m.in. zagwarantowania pieniędzy na pasażerskie przewozy regionalne.

Bez emocji

Redaktor naczelny „Gazety Wyborczej” Adam Michnik potwierdził wczoraj przed sądem, że w lipcu 2002 r. Lew Rywin złożył mu swą korupcyjną propozycję — jako trzeciemu z kolei przedstawicielowi środowiska „Gazety Wyborczej”.

Zeznając jako świadek, Michnik powiedział, że podtrzymuje w całości swe zeznania złożone w prokuraturze i przed sejmową komisją śledczą. Na zeznania Michnika Rywin reaguje bez emocji.

Minuta ciszy

Sejm RP, na wniosek posła Antoniego Stryjewskiego uczcił wczoraj minutą ciszy ofiary grudnia 1970 roku.

12 grudnia 1970 r. rząd PRL ogłosił drastyczne podwyżki cen na podstawowe artykuły spożywcze. W efekcie doszło do spontanicznych protestów w wielu miastach Wybrzeża, m.in. w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie, Elblągu i Słupsku. I sekretarz PZPR Władysław Gomułka zdecydował o użyciu wobec demonstrantów broni palnej i wprowadzeniu do Gdańska wojska. Podczas krwawych pacyfikacji w Gdyni, Gdańsku, Szczecinie i Elblągu w grudniu 1970 roku zginęły co najmniej 44 osoby, było ponad 1160 rannych.

Wybuch w kopalni

43 górników zostało rannych, w tym dwóch ciężko, na skutek eksplozji materiałów wybuchowych, do której doszło w poniedziałek wieczorem w Zakładzie Górniczym Lubin.

Do lubińskiego szpitala zadzwonił Leszek Miller, który pytał o stan zdrowia rannych górników. Miller przed dziesięcioma dniami właśnie z Lubina wracał do Warszawy z uroczystości barbońkowych, kiedy helikopter, którym podróżował, uległ awarii.

Źle o rządzie i premierze

84 proc. badanych źle oceniło w grudniu rząd premiera Leszka Millera, 12 proc. oceniło rząd dobrze. 76 proc. źle oceniło samego premiera, a 16 proc. oceniło go dobrze — wynika z sondażu TNS OBOP przesłanego wczoraj PAP.

Działalność prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego dobrze oceniło 67 proc. ankietyowanych, źle — 26 proc. Działalności rządu nikt nie ocenił zdecydowanie dobrze (podobnie jak w listopadzie). Raczej dobrze — 12 proc. Po 42 proc. oceniło rząd zdecydowanie źle i raczej źle.

Córka Saddama żąda dla ojca międzynarodowego procesu

Potraktowany „jak krowa”

Były iracki dyktator Saddam Husajn pozostanie prawdopodobnie w gestii armii amerykańskiej przez co najmniej sześć miesięcy. Będzie jednak traktowany zgodnie z postanowieniami konwencji genewskich — podały wczoraj amerykańskie źródła, cytowane przez CNN. Tymczasem córka Saddama Husajna — Raghada — oświadczyła wczoraj, że ona sama i jej siostry chcą, żeby proces ich ojca odbył się przed trybunałem międzynarodowym. Saddam „nie powinien być sądzony przez (iracką) Radę Zarządzającą, zainstalowaną przez okupantów” — powiedziała Raghada telewizji Al-Arabija.

Waszyngton — informuje CNN — zakłada, że Saddam pozostanie w amerykańskich rękach do momentu, gdy Amerykanie całkowicie prześlą władzę w Iraku nowemu irackiemu rządowi, co nastąpi około czerwca 2004 roku.

Prawnicy studiują prawo

Prawnicy zatrudniani przez rząd Busha wertują prawo międzynarodowe, szukając odpowiednich przepisów. Nie sądzą jednak, by administracja amerykańska mogła zgodnie z obowiązującym prawem przekazać Saddama obecnej tymczasowej irackiej Radzie Zarządzającej. Rada ta bowiem została powołana przez USA i nie jest stroną konwencji genewskich czy innych międzynarodowych umów. Administracja amerykańska unika jakichkolwiek sformułowań na temat prawnego statusu Saddama Husajna. Mówiąc o przyznaniu mu praw zgodnych z konwencjami genewskimi, Amerykanie mają na myśli wyłącznie to, iż Saddam będzie dobrze traktowany, nie zostanie poddany torturom, będzie mógł kontaktować się z Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem oraz korespondować z rodziną — podaje CNN.

Rosja niezadowolona z decyzji USA

Protestuje nie tylko Moskwa

Rosja powtórzyła wczoraj, iż wykluczenie jej przez USA z kontraktów w Iraku jest „niedopuszczalne”.

Rosyjski wiceminister spraw zagranicznych Aleksandr Sałtanow oświadczył we wtorek, iż „jest sprawą niedopuszczalną, by jedna strona sama decydowała o tym, jakie kraje mogą uczestniczyć w odbudowie gospodarki irackiej”. Powołał się też na tradycyjnie bliskie kontakty ekonomiczne Iraku i Rosji.

W ubiegłym tygodniu Stany Zjednoczone ogłosiły, że firmy z krajów, które sprzeciwiały się wojnie z Saddamem Husajnem, nie mogą ubiegać się o 26 najbardziej lukratywnych kontraktów na odbudowę Iraku, wartych łącznie 18,6 mld dolarów. Niemcy, Rosja i Kanada już zaprotestowały, a Francja i Unia Europejska zapowiedziały zbadanie zgodności posunięcia Wa-

Trzej amerykańscy żołnierze zostali ranni wczoraj w irackim mieście Tikrit, gdy obok przejeżdżającego patrolu wybuchła zaimprovizowana pułapka minowa — podał Reuters, powołując się na oficerów armii USA. Położony 170 kilometrów na północ od Bagdadu Tikrit jest rodzinną miejscowością Saddama Husajna. Według źródeł amerykańskich, żaden z trzech żołnierzy nie odniósł obrażeń groźnych dla życia
Fot. EPA-ELTA

Żądanie uczciwego procesu

Córka Saddama Husajna — Raghada — oświadczyła we wtorek, że ona sama i jej siostry chcą, żeby proces ich ojca odbył się przed trybunałem międzynarodowym.

— Saddam „nie powinien być sądzony przez (iracką) Radę Zarządzającą, zainstalowaną przez okupantów — powiedziała Raghada telewizji Al-Arabija. — Chcemy uczciwego procesu międzynarodowego — podkreśliła i dodała, że rodzina Saddama wynajmie prawnika do obrony byłego prezydenta Iraku.

Raghada przebywa w Jordanii; z telewizją Al-Arabija rozmawiała przez telefon. Wraz z siostrą Raną uciekła z Iraku w kwietniu, wkrótce po wejściu wojsk amerykańskich do Bagdadu. Miejsce pobytu jej matki oraz siostry Hali nie jest znane. Ra-

ghada, najstarsza córka Saddama, powiedziała, że nie mogła znieść widoku ojca na zdjęciach i materiałach filmowych, opublikowanych przez Amerykanów. Wyrzuciła przekonanie, że Saddamowi musiano podać narkotyki, zanim został schwytany.

Zdradzili współpracownicy

— Lew pozostaje lwem, nawet w niewoli. Myślicie, że zdołaliby go schwycić, gdyby nie odurzono go narkotykami? Jestem pewna, że nie — powiedziała.

— Jestem naprawdę dumna, że ten człowiek jest moim ojcem. Wszyscy znamy powód, dla którego pokazano go w taki sposób. Gdzie jest demokracja, gdzie immunitet należy prezydentom? — pytała córka Saddama.

W sierpniu 36-letnia Raghada za-

rzuciła w wywiadzie dla telewizji Al-Arabija bliskim współpracownikiem Saddama, że zdradzili go, przez co musiał się ukrywać.

Krytyka kardynała

Niezadowolony z powodu byle jakiego potraktowania byłego dyktatora Iraku wyraził również przewodniczący papieskiej rady Iustitia et Pax, kardynał Renato Martino. Skrytykował on wczoraj siły USA w Iraku za pokazanie wideo, na którym Saddam Husajn jest traktowany „jak krowa”.

Kardynał powiedział na konferencji prasowej, że żał mu Saddama i że „iluzją” byłoby sądzić, iż aresztowanie byłego prezydenta Iraku naprawi szkody, wyrządzone przez wojnę, której sprzeciwiała się Stolica Apostolska.

Kolejna podejrzana śmierć dziennikarza

Dziwne i podejrzane okoliczności

W Melitopolu, w obwodzie zaporoskim (wschodnia Ukraina), zmarł w niewyjaśnionych okolicznościach 48-letni miejscowy dziennikarz, Wołodymyr Karaczewcew. Milicja wstępnie ustaliła, że popełnił samobójstwo — prawdopodobnie powiesił się. Koledzy dziennikarza kwestionują wersję milicji.

Lekarze stwierdzili, że bezpośrednią przyczyną zgonu było uduszenie. Milicja na razie nie odrzuca wersji morderstwa, ale raczej skłania się do tego, że było to samobójstwo. Karaczewcew miał powiesić się we własnym mieszkaniu w ostatnią niedzielę. Jego ciało znalazła była żona. Karaczewcew był zastępcą redaktora naczelnego melitopolskiej gazety „Kurier” i przewodniczącym miejscowego Niezależnego Związku Dziennikarzy. Ponadto współpracował z internetową gazetą Vlasti. net. Głównie pisał o nadużyciach urzędniczych i występował w obronie zwykłych obywateli poniewiera-

nych przez władze. Koledzy Karaczewcewa z gazety Vlasti. net określili okoliczności jego śmierci jako dziwne i podejrzane.

Agencja Ukraiński Nowyny podała, że koledzy dziennikarza zgodnie odrzucają wersję o samobójstwie i zwracają uwagę, że jego artykuły mogły wywoływać niezadowolenie wśród miejscowych władz.

Na początku grudnia rzecznik praw obywatelskich Nina Karpaczowa zwróciła się do prokuratora generalnego Ukrainy Hennadija Wasyliwa z wnioskiem o przedstawienie raportu na temat dziennikarza, którzy zostali zamordowani lub zginęli w niewyjaśnionych okolicznościach. W dokumencie tym Karpaczowa wymienia nazwiska dziennikarzy, okoliczności śmierci których nigdy nie zostały wyjaśnione. Monitoring, prowadzony przez jej biuro wskazuje, że od odzyskania niepodległości przez Ukrainę w 1991 roku, zginęło 40 dziennikarzy.

Roman Kryk (PAP)

Litewscy pogranicznicy wzmocnili ochronę granicy z obwodem kaliningradzkim

Zakończenie sezonu przemytniczego

W celu położenia kresu przemytowi towarów z Rosji Służba Ochrony Granicy Państwowej (SOGP) do ochrony tego odcinka granicy ściągnęła też inne jednostki graniczne.

Szef SOGP gen. Algimantas Songaila we wtorek wydał rozporządzenie, aby do jednostki w Pojegach, strzegącej granicy z Rosją, skierować załogi oddziałów specjalnego przeznaczenia z jednostek w Szawlach,

Łódziejach i ochrony wybrzeża. Jak głosi komunikat SOGP, w ten sposób wzmocniony zostanie operacyjny oddział jednostki w Pojegach. Połączone siły pograniczników koordynować będzie specjalna grupa sztabu SOGP.

Jak twierdzą pogranicznicy, przed ochłodzeniem przemytnicy papierosów z Kaliningradu do Litwy stają się bardziej aktywni. Przestępcy starają się skorzystać z przychyl-

nych warunków naturalnych. Skierowanie innych oddziałów do jednostki w Pojegach ma też na celu podniesienie ich poziomu zawodowego i uniwersalności przystosowania do innych warunków pracy.

Pogranicznicy jednostki szawelskiej strzegą granicy z Łotwą, ochrony wybrzeża — granicy morskiej oraz niedużych odcinków granicy z Rosją i Łotwą, pogranicznicy jednostki łódzkiej strzegą granicy

z Polską oraz niedużych odcinków granicy litewskiej z Rosją i Białorusią.

Ci pogranicznicy tymczasowo przeniesieni zostaną do jednostki w Pojegach, nastąpi też przegrupowanie pozostałych jednostek — ochrony wybrzeża, szawelskiej i łódzkiej, w związku z czym ochrona granic z Łotwą, Polską oraz litewskiego wybrzeża pozostanie bez zmian.

Pobito syna rzecznika prasowego policji kłajpedzkiej — Egzekucja

Wieczorem niedaleko swego domu został pobity nastoletni syn rzecznika prasowego kłajpedzkiej policji Albinasa Strumilasa. Czternastolatka poturbował dorosły mężczyzna, oskarżając go o chuligaństwo.

Do incydentu doszło na skrzyżowaniu ulic Audejaus i Žemaičių w dzielnicy domów jednorodzinnych. Grupa chłopców, wśród których również był 14-letni syna rzecznika policji, zabawiła się rzucając kamieniami w szklarnię. Z domu wybiegli gospodarz szklarni i jeszcze jeden młody mężczyzna. Nastolatki uciekli, ale syna rzecznika i inny kolega zostali na miejscu, ponieważ uważali że nie

złego im się nie może stać, gdyż osobiście nie rzucali kamieni. Jednak rozwścieczeni mężczyźni, niczego nie wyjaśniając, zaczęli bić chłopców. Po dokonaniu egzekucji, nastolatków przeprowadzono na podwórze domu i grożono, iż jeśli nie skompensują strat, zostaną zamknięci w garażu. Po pewnym czasie synowi Strumilasy pozwolono za telefonować do ojca, który natychmiast przybył na miejsce. Od właścicieli domu policjant wysłuchał wykładu, jak trzeba wychowywać dzieci. Wezwano policję, w krótkim czasie zatrzymała ona rzeczywistych chuliganów, którzy bili szyby. Albinas Strumilasa złożył na policji oficjalne podanie w sprawie pobicia syna.

Samochód policjanta wpadł do rzeki

„Mercedes” w Wilii

Wydobywanie auta z rzeki zajęło ratownikom około pół godziny Fot. ELTA

W centrum Wilna do Wilii wpadł samochód oficera policji. „Mercedes Benz 200E” wpadł do rzeki z ulicy Vytauto nieopodal mostu Liubarto.

Strażacy-ratownicy i policja około godz. 14.25 otrzymali informację o tym, że do rzeki wjechał samochód. Gdy na miejsce zdarzenia przybyły pierwsze ekipy ratowników, „Mercedes” już do połowy był pogrążony w wodzie.

Nurkowie przymocowali do au-

ta liny i przy pomocy dźwiga prawie przez pół godziny wyciągali z rzeki samochód „topielec”. Jak informuje policja, ludzi w „Mercedesie” nie było.

W trakcie dochodzenia ustalono, że samochód należy do inspektora I stołecznego komisariatu policji 34-letniego A. Z. Na razie nie ustalono, gdzie jest sam oficer policji i kto znajdował się za kierownicą jego auta w chwili wypadku.

Samorząd rejonu wileńskiego informuje swoich mieszkańców, że na terytorium rejonu zwiększa się ilość tzw. oszustw telefonicznych.

Oszuści zazwyczaj dzwonią w nocy lub nad ranem, kiedy sen jest najmocniejszy, do rodziny, informując, że krewni lub bliskie osoby są sprawcami wypadków samochodowych i proponują przekazać im odpowiednią sumę pieniędzy.

Najczęściej są to sumy sięgające kilku tysięcy litów. Oszuści twierdzą, że suma jest kilkakrotnie mniejsza niż potrzebna do wyrównania wyrządzonej szkody.

Zdarzają się wypadki, że zdezorientowana rodzina przekazuje proszone sumy. Zalecamy po odebraniu takiego telefonu od razu skontaktować się ze wskazaną bliską osobą i Komisariatem Policji rejonu wileńskiego. Podajemy numery telefonów komisariatu: 271 76 86, 275 25 66.

Szanowni mieszkańcy rejonu wileńskiego, ostrzegamy Was przed podobnymi oszustwami.

Ekstradycja podejrzanego o handel narkotykami

Gangster powrócił do domu

Z Lotniska Wileńskiego do USA odleciał obywatel tego państwa Joseph Patrick Ryan. Po zatrzymaniu na Litwie obywatela USA do Wilna przybyli dwaj funkcjonariusze egzekutywy sądowej USA.

Wczesnym rankiem z udziałem attache ds. bezpieczeństwa regionalnego ambasady USA w Wilnie Brenta Barkera, podejrzanym został przekazany funkcjonariuszom USA. Po półtoragodzinnym rejsie do Amsterdamu poleciał do stanu Georgia. Koszty podróży sfinansowały Stany Zjednoczone.

„Zadnych pretensji nie miał, cieszył się, że wraca do USA” — powiedział komisarz wydziału Euro-opolu Litewskiego Biura Policji Kryminalnej Alius Lazdanas.

Prośbę o ekstradycję Ryana spełnił Wileński Sąd Okręgowy. Taką prośbę USA zgodnie z prawem litewskim złożyła Prokuratura Generalna Litwy.

Uczestniczący w posiedzeniu sądowym 32-letni obywatel USA potwierdził, że się zgadza na wydanie władzom Ameryki w trybie uproszczonym.

Był to pierwszy przypadek, gdy podejrzanym zgodził się na ekstradycję w trybie uproszczonym, skracającym procedury wydania.

Na prośbę praworządności USA policja litewska zatrzymała Ryana

Joseph Patrick Ryan nie miał pretensji do litewskiej strony Fot. ELTA

w śródmieściu Wilna 6 października. Wkrótce sąd skazał go na 60-dobowy tymczasowy areszt. Amerykanin został aresztowany i umieszczony w areszcie śledczym na wileńskich Łukiszkach.

Według danych instytucji praworządności USA, Ryan jest liderem jednej z działających w USA grup zorganizowanej przestępczości. Ta grupa zajmuje się przemytem narkotyków syntetycznych do USA i ich rozprowadzaniem.

Po zatrzymaniu podejrzanego, ambasada USA w Wilnie przysłała pracownikom Zarządu Kontroli Narkotyków Biura Policji Kryminalnej Departamentu Policji list dziękczynny za pomyślnie przeprowadzoną operację.

Nielegalny punkt handlu alkoholem

Samogonowa zagroda

W jednej z zagród w rejonie kowieńskim wykryto nielegalny punkt handlu alkoholem. Policja przeszukała zagrodę we wsi Pajesis po otrzymaniu operacyjnej informacji, iż tu przechowuje się dużą ilość nielegalnego alkoholu.

Jak poinformował Główny Komisariat Policji Kowna, w budynku gospodarczym znaleziono cztery

plastikowe beczki o pojemności tyśiąc litrów każda. Jedna z nich była wypełniona już gotowym samogonem, w pozostałych znajdował się zacier. W garażu zagrody znaleziono 213 plastikowych pojemników, zawierających po 20 litrów alkoholu domowej roboty. Policja osadziła w areszcie 45-letniego gospodarza „alkoholowej” zagrody i jego kolegę.

25 lat więzienia dla 20-latka

Zabił ojca i babcię

Na 25 lat więzienia skazał wczoraj radomski Sąd Okręgowy 20-letniego Rafała K. z Pionek k. Radomia za zabójstwo ojca i babci na tle rabunkowym. Morderca skradł kobiecie 750 zł. Jej zwłoki pozostawił w domu, a ciało ojca ukrył w studziencie szamba.

Do zabójstwa doszło w styczniu tego roku. Ofiary zostały zabite

uderzeniami w głowę metalowym urządzeniem do blokowania samochodowej kierownicy. 45-letni ojciec Rafała K. i 70-letnia babcia doznali ran głowy i twarzy, złamania kości sklepienia i podstawy czaszki, krwotoku, stłuczenia mózgu.

Sąd uznał, że Rafał K. zabił ich, gdyż chciał okraść babcię. „Przez cały czas chodziło o zabranie pieniędzy babki.

Kryminały

Policjant zginął w wypadku

W rejonie kłajpedzkim w wypadku samochodowym zginął 26-letni inspektor policji. Do tragedii doszło w poniedziałek wieczorem na drodze Kłajpeda — Šilutė. Prowadząc własny samochód „Audi-100” inspektor policji L. O. wyjechał na przeciwległy pas ruchu i zderzył się z ciężarówką „MAZ 5432”. Od zderzenia ciężarówka została zepchnięta również na przeciwległy pas i zderzyła się z samochodem osobowym „Honda Civic”. Kierowca „Audi-100” zginął na miejscu. Jego zwłoki z rozbitego pojazdu musieli wydostawać strażacy. Inni uczestnicy wypadku nie ucierpieli.

Groził zamordowaniem córki

Do komisariatu policji rejonu radwilińskiego zgłosiła się 23-letnia A. M., oświadczając, że w poniedziałek około godziny 18.00 jej pijany ojciec groził, że ją zamorduje, strzelił z nie ustalonej na razie broni w ścianę. Policja zatrzymała pijanego 55-letniego V. M., w którego krwi wykryto 2,67 promili alkoholu. Broni, jak na razie, nie znaleziono.

Skradł siedem kamer wideo

W Kownie okradziono sklep ze sprzętem elektronicznym. Złodziej w poniedziałek po południu, nie zauważony przez pracowników sklepu „Bene technika” i przechodniów, skradł 7 kamer wideo o łącznej wartości 18.500 Lt.

Okradli Anglika

W jednej z wileńskich kawiarni okradziono obywatela Wielkiej Brytanii. 55-letni Brytyjczyk zwrócił się na policję w poniedziałek wieczorem. Złodziej w kawiarni „Amatininkū užeiğa” przy ulicy Didžioji skradł z portfela Anglika dokumenty rejestracyjne samochodu, dwie karty bankowe, ubezpieczenie na 391 Lt, 250 funtów oraz 40 USD. Swe straty materialne gość stolicy litewskiej oszacował na 2 728 Lt.

Napad na klatkę schodowej

W poniedziałek do jednego z kłajpedzkich szpitali z rozbitym twarzą, złamaną ręką i kłutą raną w plecach dostarczono 41-letniego R. Z. Mężczyzna opowiedział, że wieczorem na klatkę schodowej zaatakowała go grupa mężczyzn. Jednak ofiara napadu odmówiła złożenia podania w policji.

Zgwałcił 15-latkę

W poniedziałek wieczorem do komisariatu policji w Kazlų Rudzie zwróciła się 43-letnia kobieta, oświadczając, że w sobotę we wsi Bagotosiai w prywatnym domu zgwałcono jej 15-letnią córkę. Kobieta twierdzi, że przestępstwo popełnili dwaj znajomi młodzi ludzie. Policja już osadziła w areszcie podejrzanego o ten gwałt 22-latką oraz poszukuje jego kolegi.

Stronę na podstawie ELTA, BNS i PAP przygotował Robert Mickiewicz

Ryby trują nas rtęcią niszczącą neurony

Złović chorobę

Wszyscy dietetycy są zgodni co do jednego: ryby są zdrowe. W ich mięsie jest dużo białka i niewielkie ilości tłuszczów zawierających kwasy tłuszczowe z grupy omega-3. Równocześnie jest jednak pewien problem: rtęć. Gromadzą ją w tkankach ryby ze wszystkich akwenów świata. Najczęściej trafia ona do rzek i mórz z atmosfery.

Wszelkie związki rtęci są trujące. W tkankach ryb metal ten występuje w postaci tzw. metylortęci, która niszczy neurony, a ze szczególną siłą działa na rozwijające się komórki nerwowe. Co więcej, są uzasadnione podejrzenia, że nawet niewielkie stężenie metylortęci może wywołać negatywne efekty.

Rekin z wkładką

Agencja ds. Żywności i Leków (FDA) oraz Agencja ds. Ochrony Środowiska (EPA) radzą, by osoby najbardziej narażone na negatywne skutki działania metylortęci – kobiety w wieku rozrodczym oraz małe dzieci – nie jadły mięsa ryby mieczowej (miecznika), makreli królewskiej i rekina. Zawiera ono bowiem szczególnie dużo związków rtęci.

FDA, która przeprowadza kontrole ryb sprzedawanych w sklepach i restauracjach, oceniła, że kobiety w wieku rozrodczym oraz dzieci mogą zjeść bez obaw 340 g mięsa różnych ryb tygodniowo. EPA, badająca ryby słodkowodne, między innymi przynoszone do domu przez wędkarzy, zaleca z kolei, by młode kobiety nie jadły tygodniowo więcej niż 170 g rybiego mięsa, dzieciom natomiast nie należy podawać go więcej niż 57 g.

Przeprowadzenie badań dotyczących wpływu nieznacznych ilości rtęci na ludzki organizm było możliwe po kilku wypadkach zatrucia związkami tego metalu w Japonii i w Iraku.

W 1972 r. 6,5 tysiąca Irakijczyków zatruto się związkami rtęci stosowanymi jako środek grzybobójczy do ochrony ziarna. Zmarło wówczas ponad czterysta osób. Stało się tak dlatego, że część zatrutego ziarna przez pomyłkę zmielono, a z mąki

Ryby, pomimo wielu cennych składników, zawierają w sobie również trujące związki
Fot. ELTA

upieczono chleb. Uznano później, że trzeba sprawdzić jakie skutki wywołują nawet niewielkie ilości związków rtęci w organizmie, przede wszystkim u dzieci. Przeprowadzono w tym celu poważne badania naukowe na Wyspach Owczych, na Szeszelach oraz w Nowej Zelandii.

Nie więcej niż 340 g

Dr Roberta White, szef wydziału zdrowia środowiskowego na Uniwersytecie Bostońskim, stwierdziła, że im więcej związków rtęci wchłaniają w okresie płodowym dzieci z krwi matek, tym mniej sprawny jest ich układ nerwowy. Do podobnych wniosków doprowadziły testy przeprowadzone w Nowej Zelandii oraz kilka miejscowych projektów badawczych. W rezultacie w czerwcu 2003 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zmieniła uznawaną za bezpieczną ilość wchłanianą przez organizm rtęci z 3,6 mikrograma do 1,5 mikrograma na kilogram masy dziennie. Agencja do Spraw Ochrony Środowiska podała własne, jeszcze ostrożniejsze zalecenia: mikrogram rtęci na kilogram masy cia-

ła dziennie. W praktyce, jak stwierdził dr David Acheson z FDA, ważne jest, by nie jeść więcej niż 340 g mięsa różnych ryb tygodniowo.

Niebezpieczny tuńczyk

FDA zainteresowała się również tuńczykiem w puszkach, produktem, który też wzbudza obawy. Michael Bender, dyrektor Mercury Policy Project z Tides Center w Montpelier w stanie Vermont, od dawna krytykuje politykę FDA dotyczącą dopuszczalnego stężenia związków rtęci. Niedawno jego organizacja wzięła pod lupę właśnie puszkowanego tuńczyka. To najczęściej spożywana ryba, znacznie bardziej popularna niż wszystkie inne gatunki. Bender uważa, że konsumenci powinni być informowani o ilości rtęci zawartej w jej mięsie. Organizacja Mercury Policy Project przebadła 48 puszek tuńczyka białego, zwanego albakorą. Odkryto, że stężenie zawartych w nim związków rtęci wynosiło średnio 0,5 cząsteczki na milion, czyli znacznie więcej niż zawartość przyjmowana za bezpieczną przez FDA.

Jak korzystać z treści ulotki?

Zanim weźmiesz lek

Zapoznaj się z treścią ulotki, radzą producenci wszystkich leków, sprzedawanych zarówno na receptę, jak i bez niej. Dlaczego to takie ważne?

Niestety, ulotki, mimo że zawierają tak istotne dla pacjenta informacje, pisane są bardzo drobnym drukiem utrudniającym przeczytanie. Na dodatek medyczny język, którym tekst jest sformułowany, nie zawsze jest dla nas zrozumiały. Dlatego podpowiadamy, jak korzystać z treści ulotki.

Skład leku

W każdej ulotce jest informacja o tzw. substancji czynnej, odpowiedzialnej za to, że lek działa tak, a nie inaczej. To ważne, bo taka sama może znajdować się w wielu preparatach o różnych nazwach handlowych, np. kwas acetylosalicylowy to m. in. aspiryna, polopiryna, asprol, a paracetamol to apap, panadol, acenol, tylenol itp. Oprócz tego w składzie leku są inne substancje (pomocnicze), od których zależy m. in. ich postać (maść, syrop, tabletki, globulki) i smak specyfiku. Substancje pomocnicze są także dodawane m. in. po to, by zwiększyć jego przyswajalność, przedłużyć czas działania, a także uchronić przewód pokarmowy, gdy lek ma być przyjmowany doustnie.

Działanie i wskazania terapeutyczne

W ulotce powinna być informacja, w jaki sposób działa substancja czynna i przy jakich schorzeniach jest polecana. Jednak lekarz może ją przepisać w innych, uzasadnionych medycznie przypadkach i dawkach! Przykładem są niektóre preparaty przeciwalergiczne wspomagające leczenie bezsenności.

Przeciwwskazania i środki ostrożności

Ten fragment ulotki należy czy-

tać bardzo uważnie. Nie wszystkie bowiem preparaty, zalecane na określone schorzenie, nadają się dla każdego pacjenta. Przeciwwskazaniem do stosowania może być ciąża i karmienie piersią, wiek pacjenta, leki dotychczas przyjmowane — wielu nie można ze sobą łączyć! — niektóre schorzenia, a także nadwrażliwość na składniki. Producent ma obowiązek uprzedzić pacjenta, czy przyjmując ten lek wolno prowadzić samochód, obsługiwać urządzenia mechaniczne, wychodzić na słońce lub pić alkohol!

Objawy niepożądane

Niemal wszystkie leki sprzedawane na receptę, jak i te dostępne bez niej mogą — choć nie muszą — działać inaczej niż byśmy tego oczekiwali. Dlatego producent uprzedza, jakie objawy niepożądane (skutki uboczne) może wywołać lek przyjmowany według zaleceń lub gdy go przypadkiem przedawkujemy. Radzi, co wówczas należy robić — odstawić lek, udać się natychmiast do lekarza czy poczekać, bo objawy ustąpią wkrótce same.

Dawkowanie i warunki przechowywania

Wszystkie leki muszą się znajdować w miejscach niedostępnych dla dzieci! Producent w ulotce informuje, w jakiej temperaturze powinny być przechowywane, by nie utraciły właściwości leczniczych, czy wolno je trzymać na świetle, jak szybko należy je zużyć po otwarciu opakowania. Uprzedza, jakie dawki leku mogą być stosowane — o ile lekarz nie zaleci inaczej — i jak lek przyjmować, m. in. na czczo czy po jedzeniu, a także że nie należy go rozgryzać czy łupać na części. W ulotce musi być także dokładna nazwa producenta, miejsce produkcji, numer, pod którym lek zarejestrowano i numer serii.

Najbezpieczniejsze — gotowane na parze

Rakotwórcze warzywa

Spożywanie warzyw przygotowywanych w kuchence mikrofalowej zwiększa ryzyko wystąpienia nowotworu i chorób zwyrodnieniowych. Eliminowane są bowiem chroniące nasze komórki przeciwutleniacze. Najbezpieczniejsze jest gotowanie warzyw na parze — informuje „New Scientist”.

Zespół naukowców starał się określić, który z kilku rodzajów gotowania jest najkorzystniejszy dla żywności i konsumenta. Mierzono w tym celu poziom przeciwutleniaczy występujący w przygotowywanych na różne sposoby brokułach.

Przeciwutleniacze stanowią ważną ochronę dla ludzkich komórek. Usuwiają bowiem z żywności wolne rodniki, wysoce reaktywne związki chemiczne, redukując przy tym ryzyko wystąpienia u człowieka w późniejszym czasie nowotworu i chorób zwyrodnieniowych.

Naukowcy, biorąc pod uwagę cztery rodzaje przygotowywania warzyw: klasyczne gotowanie, na parze, pod ciśnieniem i w kuchence mikrofalowej, stwierdzili, że najbardziej szkodliwe dla przeciwutleniaczy jest przygotowywanie żywności w mikrofalówce, najmniej

zaś gotowanie na parze. Gotowanie na parze nie wywiera prawie żadnego wpływu na przeciwutleniacze. Gotowanie klasyczne i pod ciśnieniem skutkuje zaś efektem pośrednim. Zniszczeniu ulega wszakże mniej przeciwutleniaczy niż w przypadku działania mikrofal, jednak w trakcie gotowania duża ich ilość przedostaje się do wody. Ostatecznie w brokułach pozostanie jedynie 20-45 proc. przeciwutleniaczy, które występowały w surowych warzywach.

Innym zabiegiem bardzo szkodliwym dla zawartości przeciwutleniaczy w warzywach okazuje się być blanszowanie, skutkujące znacznym obniżeniem wartości odżywczej pokarmu. Blanszowanie warzyw jest typowe zwłaszcza dla firm produkujących mrożonki. Blanszowanie to proces termiczny, polegający na poddaniu surowych produktów roślinnych i zwierzęcych krótkotrwałemu działaniu gorącej wody, pary wodnej, roztworu soli kuchennej, cukru lub kwasów spożywczych w celu zablokowania działania enzymów utleniających, usunięcia tlenu z przestrzeni międzykomórkowej i zniszczenia drobnoustrojów.

Alarm grypowy w Kłajpedzie i Szawlach

Epidemiczne wskaźniki

W najbliższym czasie w Kłajpedzie oraz Szawlach zamierza się ogłosić epidemię grypy.

Według Centrum Profilaktyki i Kontroli Chorób Zakaźnych, zachorowalność na grype oraz ostre wirusowe schorzenia górnych dróg oddechowych w Kłajpedzie, Szawlach, a także w rejonach janiskim oraz szyluckim przekroczyła próg epidemii. W Kłajpedzie zarejestrowano 148,6 zachorowań na grype i przeziębienie na 10 tys. mieszkańców. Jest to dwukrotnie większy wskaźnik niż w ubiegłym tygodniu. W Szawlach natomiast wskaźnik ten wynosi 128,8, Janiszkach — 130, Silitė — 113.

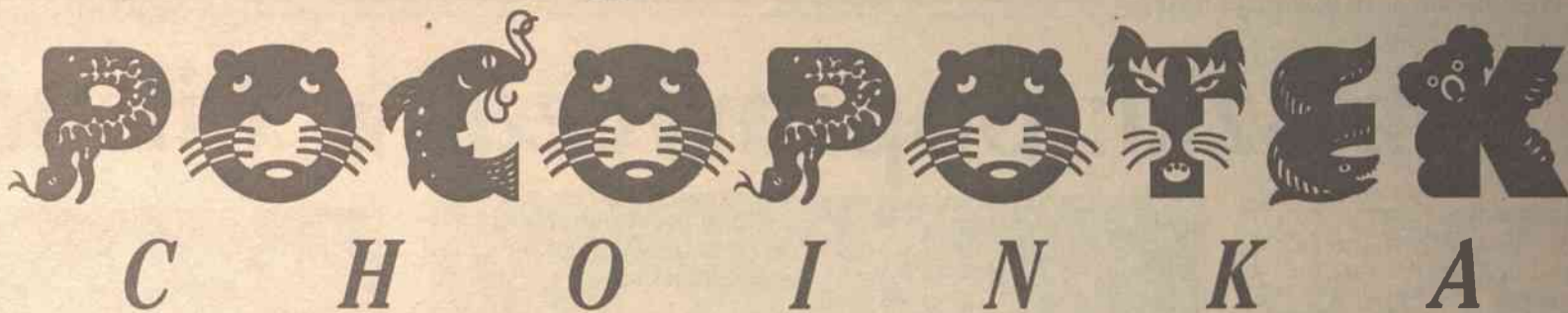
Epidemię grypy ogłasza się, gdy na ostre choroby przeziębieniowe zapada 100 z 10 tys. mieszkańców.

W ubiegłym tygodniu w mieście portowym zachorowało 2860 osób, w tym 1615 — na grype. Zachorowalność na grype oraz ostre wirusowe schorzenia górnych dróg oddechowych wśród dzieci do lat 15 stanowiła 46,5 proc. W okresie 8-14 grudnia z powodu ciężkiej formy grypy do szpitali kłajpedzkich trafiły 52 osoby, wśród nich — 36 dzieci do lat 15. Chorzy mieli bardzo wysoką gorączkę, sięgającą 39-40 st., bóle głowy oraz mięśni.

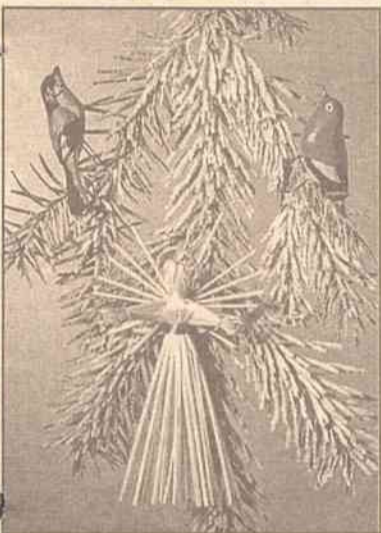
W innych większych miastach Litwy — Wilnie, Kownie oraz Poniewieżu — zachorowalność na choroby przeziębieniowe wzrastała, jednak nie tak szybko i dotychczas nie

osiągnęła poziomu epidemii. W Poniewieżu w ubiegłym tygodniu zanotowano najwięcej przypadków ostrego wirusowego schorzenia górnych dróg oddechowych. Ustalono 7 przypadków grypy. W Kownie zanotowano 25 przypadków grypy, w tym 11 wśród dzieci w wieku do lat 15. W tym mieście również przeważała zachorowalność na ostre wirusowe schorzenia górnych dróg oddechowych. W Wilnie ustalono zaledwie 9 przypadków zachorowania na grype. W ubiegłym tygodniu na 10 tys. mieszkańców przypadało 33,6 zachorowań na grype oraz ostre wirusowe schorzenia górnych dróg oddechowych.

Stronę na podstawie prasy polskiej i litewskiej, PAP oraz BNS przygotowała Edyta Szalkowska

Mały świerczek lub młoda jodełka,
taka sobie krzewina niewielka.
Tata mówi, że drzewko iglaste
rośnie w lesie. To proste i jasne.
Tylko czemu ja śnię już dwie noce,
że to drzewko prześlicznie migoce,
cudnie błyszczy, od świateł się mieni!
Czyżby w lesie tak mogło się zmienić?
Ma na każdej zielonej gałązce
bombki, gwiazdki i lampek tysiące.
Przez sen czuję i radość, i spokój,
gdy rodzina gromadzi się wokół.
Są uśmiechy, życzenia, opłatek,
na pianinie kolędę gra dziadek,
zapach karpia i ciast się unosi,

Niedługo zimowe ferie i, mam nadzieję, spadnie naprawdę dużo śniegu. No bo jakie to ferie bez śniegu?! Rzecz w zasadzie niemożliwa! A kiedy będzie dużo śniegu, wtedy... A co wtedy będzie, dowiecie się, gdy przeczytacie opowiadanko Marii Kownackiej:

ZIMOWE POGOTOWIE

Już drugi tydzień jestem w leśniczówce. Wokoło las, otulony śniegiem. Przedwczoraj wujek powiedział:

– Jutro od świtu zabawimy się w „leśne pogotowie”!

Wstaliśmy bardzo wcześnie. Kiedy wyruszyliśmy do lasu, był jeszcze mrok. Wujek pilnie się rozglądał. Nagle coś zauważył, wstrzymał konie i wyskoczył z sań.

– Co się stało? – zaniepokoiłem się. Ale wujek już wracał dźwigając coś ciężkiego.

– Wpadła, biedula, w zaspę! Pogotowie w samą porę!

– Ojejku! Sarenka!

– No i widzisz, dla nich zaspę śniegu są gorsze od mrozu i głodu! Nogi mają jak patyki, wpadają w zaspę i nie mogą się z nich wygrzebać.

Sanie sunęły cicho. Nagle wuj skręcił w pole.

– Prrr! Gniade! Prrr!

Konie stanęły. Wujek wyjął łopatę i długo kopał w śniegu.

– Ojej, co to za namiotek? – zawołałem. Spod śniegu ukazał się daszek z dwóch słomianych mat.

– Kto tu mieszka?

– Nie bój się, nie krasnoludki – roześmiał się wujek. – Pod tym daszkiem, na ziemi, nasypimy ziaren jęczmienia, pszenicy, żyta, kukurydzy! To poczęstunek dla kuropatw, bażantów, zajęcy i różnych innych zimowych głodomorów! No, ale czas na nas – wracamy do lasu! Po chwili wjechaliśmy na piękną leśną polanę i zaczęliśmy ładować za drabinki siano i owies.

– To dla jeleni, saren i zajęcy – powiedział wujek. – No, a teraz jazda do domu!

ZAGADKA

Nie mówi nic, nie śpiewa,
śmiechem też nie wybucha,
a mógłby!

Bo ma usta –
szerokie od ucha do ucha.
Stoi bez ruchu na mrozie.
Żeby choć kichnął! Akurat!

A mógłby!

Bo ma nos
czerwony taki, jak burak.
Gdy patrzy na ciebie, nie wiesz,
czy widzi cię koniec końcem,
a mógłby!

Bo ma oczy jak węgle – czar-
ne, błyszczące.
Nigdy się nie ukloni,
choć mijasz go dwa kroki.

A mógłby!

Bo ma kapelusz
z rondem bardzo szerokim.
Śniegu też nie odmiecie,
choć zawiato podwórze.

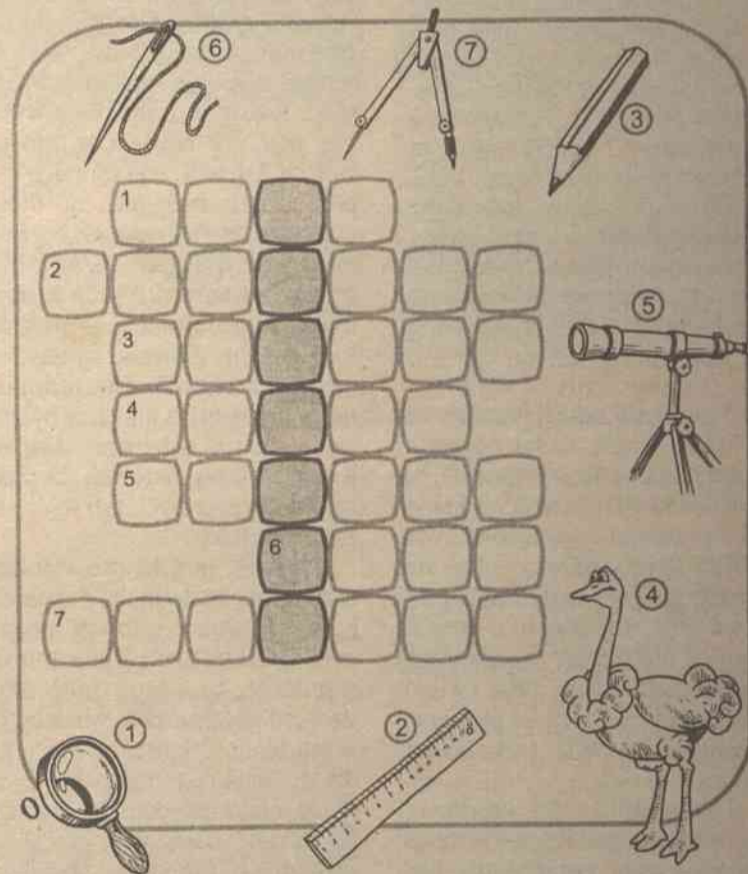
A mógłby!

Bo ma miotłę,
która do tego służy.
Już wiecie, kto to?

Oto zagadka Haliny Szayerowej. Mam nadzieję, że nie sprawi Wam większych trudności.

głądały małe, czerwone jabłuszka, a w bogatszych domach drzewko upiękaszono cukierkami. Ci, którzy mieli niezwykle bogatą wyobraźnię i „złote ręce”, wyrabiali przepiękne ozdoby ze słomy. Czy uważacie, że tak upiękaszono drzewka wyglądały nieładnie? Jeżeli ktoś z Was tak myśli, niech spróbuje w ten sposób udekorować świąteczne drzewko w tym roku, jeden raz, a przekonana się, że wygląda bardzo oryginalnie i niezwykle pięknie, bajecznie i... smacznie!

KRZYŻÓWKA

Odgadnij nazwy rysunków i wpisz je w kratki diagramu. Z wyróżnionej kolumny odczytasz siedmioliterowe hasło.

ŚWIĄTECZNE DRZEWKA

głądały małe, czerwone jabłuszka, a w bogatszych domach drzewko upiękaszono cukierkami. Ci, którzy mieli niezwykle bogatą wyobraźnię i „złote ręce”, wyrabiali przepiękne ozdoby ze słomy. Czy uważacie, że tak upiękaszono drzewka wyglądały nieładnie? Jeżeli ktoś z Was tak myśli, niech spróbuje w ten sposób udekorować świąteczne drzewko w tym roku, jeden raz, a przekonana się, że wygląda bardzo oryginalnie i niezwykle pięknie, bajecznie i... smacznie!

Nowoczesne upiękaszono są piękne, ludzie wciąż zaskakują swoją wyobraźnią i widzimy coraz to inne świąteczne drzewka. Czasami stają się nawet nie bardzo podobne do

tych tradycyjnych choinek, ale takie właśnie nastaly czasy i moda. A moda – to wielka siła! Dzisiaj staje się modnym upiękaszanie choinek w jednym kolorze, na przykład czerwonym lub złotym – wyłącznie. Inni znów przystrajają nie młodą jodełkę z lasu, tylko sosenkę. Ba to jest także drzewko iglaste, a więc zdawałoby się, że można jodełkę zastąpić sosną. Niektórzy nawet nazywają choinką przystrojone bombkami nagie gałązki kasztanowca, brzozy lub innego drzewa liściastego, które w grudniu nie ma, rzecz jasna i oczywista, liści.

Lubię nowości, które przychodzą do nas stąd czy stamtąd, chyba tak, jak każdy z Was, ale święta to są święta i choinka musi być!

Wasza Puciułka

Po Wileńszczyźnie bliższej i dalszej

Czabiszki: poprawczak u Piłsudskiego

Słownik Geograficzny (1880): Dobra i miasteczko na prawym brzegu Wilii, o 2 wiorsty na północny zachód od ujścia do niej Musy, o 513 wiorst od źródeł Wilii, a o 48 wiorst w kierunku północno-zachodnim od Wilna. Dobra Czabiszki z należącym do nich majątkiem Ostrowiec stanowią własność Piłsudskich (do 1794 r. Szwykowski). Nad Wilią, pośród starych drzew, bieli się ładny pałacyk, wzniesiony podług planu Wawrzyńca Gucewicza; profesora byłego Uniwersytetu Wileńskiego. Miasteczko posiadało dawniej drewniany, dziś zaś murowany kościół Św. Jana Chrzciciela, fundowany przez Piłsudskiego w 1810 r. Przewóz na Wilii w Czabiszkach ułatwia komunikację miasteczka z odległą o 14 wiorst na południe stacją kolei żelaznej Żośle. O 3 wiorsty od Czabiszek, na lewym brzegu Wilii, pochowane są zwłoki pułkownika Valentin d'Hauterive, szefa sztabu korpusu gen. Chtapowskiego, który, przy przeprowie wojsk przez tę rzekę, kąpiąc się, utonął.

(Dokończenie ze str. 1)

Tyleż samo żadnej poprawy nie wykaże i będzie nadal popełniał drobne wykroczenia i występki, balansując niebezpiecznie na krawędzi poważnego przestępstwa. Pozostałych 33 proc. skończył okres złodziejskiego czy bandyckiego przystosowania do zawodu i wejdzie w świat przestępczy. To statystyki krajów zachodnich, gdzie na programy resocjalizacji i prewencji przestępczości od lat łożą się duże fundusze.

Litwa dopiero się przymierza do tworzenia podobnego systemu, jest na etapie generowania idei, opracowywania ogólnej koncepcji i odnośnego ustawodawstwa.

Jonas Vasiliauskas z powiatu: „Musie tu mieć dobrego nauczyciela prac ręcznych”

Zejść do 25 proc.

W Specjalnym Domu Dziecka w Czabiszkach (Čiobiškis) zastają Jonasa Vasiliauskasa, odpowiedzialnego w powiecie wileńskim za sprawy oświaty. Odkłada rozmowę z dyrektorem o finansach na później, mówimy o problemach resocjalizacji nieletnich. W państwie są cztery podobnego typu placówki, w tym aż trzy w powiecie wileńskim. Koszty utrzymania są wysokie, praktyka bowiem w innych krajach dowodzi, że o szansach wprowadzenia nieletnich na drogę poprawy można mówić, jeżeli, między innymi rzeczami, na jednego wychowanka przypada średnio trzech wychowawców — psycholog, socjolog, prawnik, nauczyciel, nie licząc personelu tzw. technicznego. Vasiliauskas mówi, że byłoby bardzo dobrze, gdybyśmy osiągnęli wskaźnik przynajmniej 25 proc. całkowitej poprawy, czyli resocjalizacji nieletnich.

Istnieje projekt przewidujący zabieranie nieletnich z kolonii i umieszczanie w szkołach specjalnych, gdzie warunki są znacznie łagodniejsze, na 3-6 ostatnich miesięcy odbywania kary. Miałyby to w założeniu szykować młodych ludzi do wejścia w normalne życie i inne, niż przestępcze, środowiska. Bo na razie daleko nam jeszcze do zachodnich proporcji: zawirowania polityczne, ekonomiczne i etyczne ostatnich kilkunastu lat

rodzą jednak o wiele więcej wykolejonych, niż ich się udaje z drogi występku zawrócić.

Ustrojowe paralele

W Rosji sowieckiej, u zarania jej dziejów, jedna i ta sama osoba z urzędu odpowiedzialna była i za powiększanie liczby sierot, i za opiekę nad nimi. Mianowicie Feliks Dzierżyński był twórcą oraz szefem WCZK — głównego narzędzia „czerwonego terroru” i jednocześnie przewodniczącym komisji dbającej o bezprizornych, czyli o bezdomne sieroty...

Dziś mówimy hasłami łączenia się z Europą, a tymczasem powstała armia bezrobotnych, margines społeczny przesunął się niemal do połowy kartki, wybuchła przestępczość, rozprzegła się moralność. A komisje europejskie w pierwszej kolejności badają warunki w więzieniach i nakazują ludzkie traktowanie zbrodniarzy...

Płynie wartkim potokiem narokomania, bez żadnych niemal ograniczeń działają różnej maści sekty. Unia w trybie imperatywnym domaga się uchwalenia ustawodawstwa, osłabiającego więzi rodzinne, winduje na piedestał, pod płaszczykiem tolerancji i praw człowieka, patologie pociowe, burzy autorytet matki i ojca, broniąc rzekomo praw dziecka.

Politycy krajowi — trudno ustalić, jakie realizując wytyczne — udają, że nie widzą zubożenia znacznej części społeczeństwa, a ich małżonki raz czy dwa do roku jeżdżą po domach dziecka i przed telewizyjnymi kamerami wręczają dzieciom prezenty.

Również rodząca się kapitalistyczna mentalność ma na rodziny swój destruktywny wpływ. Dorosli, zaabsorbowani dorabianiem się, nie poświęcają dzieciom tyle uwagi, ile trzeba. Brak rodzinnego ciepła usiłują kompensować zapewnieniem materialnego dostępu, a to nie zawsze wychodzi na dobre.

Każda rewolucja, udana czy nie, wnosi w życie społeczeństwa zamęt. Nasza śpiewająca nie była żadnym wyjątkiem. Specjalny Dom Dziecka w Czabiszkach bez wychowanków nie zostanie.

Prawdziwy Litwin

Dyrektor placówki Gintaras Žandaravičius uważa się za prawdziwego Litwina. Stał u początków Sajudisu w Kownie, choć już wtedy temperował nieraz zapędy co gorętszych radykałów, nawołujących do działań spektakularnych, ale mało mądrych — burzenia pomników chociażby. Polityki Landsbergisa nie akceptował. Nie znosi fałszu, a tego było tam zbyt wiele. Sam będąc poglądom liberalnych, przyłączył się do Gentvilasa, ale kiedy ten ustąpił ster partii Pakasowi, odszedł: liberalizm został w partii tylko w nazwie, a zaczęły się mactwa.

Ma wiele sympatii dla epoki Jagiełły i Jagiellonów. Uważa, że unia polsko-litewska, mimo swoich

Ktoś Konstantemu Piłsudskiemu krzyż z nagrobka strącił, ktoś inny troskliwie grobu dogląda

wad, była wielkim dobrem dla obu narodów. Dzisiejsze podziały i animozje traktuje jako odejście od ideałów Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Tu jego liberalizm przechodzi w nastawienie radykalne: z czymś takim czas najwyższy skończyć we wszystkich sferach!

W ostatnich kilku latach zajął się nauką. W Opolu napisał pracę doktorską, w której porównuje litewski i polski systemy resocjalizacyjne. Przed majem ma zamiar przeprowadzić obronę.

Z planów udziału w polityce nie zrezygnował. Odłożył je tylko na później. Na razie trzeba postawić na nogi Dom Dziecka.

Bomba socjalna

Na dziś jest w Domu sześciu wychowanków. Miało być więcej, ale wobec prezydenckiego skandalu nikt nie ma głowy do załatwiania konkretnych spraw. Mimo to do końca roku będzie tu 30 dzieci.

Czabiska ochronka ma dawne tradycje. W okresie międzywojennym przytułek w rozparcelowanym pałacu prowadziły siostry zakonne. Po wojnie w zespole pałacowym mieściła się szkoła-internat, w 1967 r. zreorganizowana w szkołę specjalną. Liczba wychowanków sięgała nawet 180.

Dwa lata temu zasłynęły Czabiszki skandalicznie na cały kraj, a to z powodu niewłaściwego traktowania wychowanków. Na miejsce poprzedniego dyrektora przyszedł Gintaras, zajął się poprawą warunków materialnych i całego procesu wychowawczego. W swoim czasie niektórzy rozważali nawet możliwość zamknięcia placówki, ale szybko zaniechano zamiaru: pomijając ogólnokrajowy problem (nie)przeżycia prawa przez

nieletnich, bombą socjalną w skali Czabiszek okazałoby się zwolnienie aż 40 pracowników naraz.

Symbole

Starsze źródła zaznaczają, że zespół pałacowy oraz kościół w Czabiszkach były budowane według projektów Wawrzyńca Gucewicza. Nie jest to wykluczone, choć źródła świeższe powstrzymują się jednak przed podawaniem takiej informacji. Powściągliwie też piszą o Konstantym Piłsudskim, który miał dwór w końcu XIX w. sprzedać. Że go zbył, to fakt. Tylko w okolicznościach raczej niezbyt normalnych: mówiąc wprost, Konstanty majątność przehułał, przepił i przegrał w karty (jakież miejsce pasowałoby bardziej na wychowanie młodzieży o zbliżonych skłonnościach?). Sam zaś w 1903 r. powiesił się w jednym z pałacowych pokojów. Do dziś w tym pokoju straszy. Pomieszczenie przeznaczono na skład, żeby żywych nie niętkość.

A żywi też są różni. Czyjaś ręka na czabiskim cmentarzu strąciła krzyż z nagrobka Konstantego. Za to inna, troskliwa, starannie jego grób uprzęta.

Słownik Geograficzny sprzed ponad 100 lat wspomina o czabiskiej przeprowie promowej. Istnieje do dziś, czynna od Wielkanocy do Wszystkich Świętych. Brzegów Wilii nie połączył most. Najbliższy jest dopiero na wysokości Jewja. Kawał drogi. Komunikacja dość trudna. Jak między światami ładu i bezprawia. Z tym, że przejście w jedną stronę wiedzie przez szeroką bramę, z powrotem zaś — dobrze, jeśli przynajmniej ćwierć uda się zawrócić.

Jan Sienkiewicz
Fot. autor

Brzegi Wilii łączy w Czabiszkach przeprowa promowa, zimą nieczynna

Piłkarz Roku FIFA: Skrzywdzony Nedved?

Zidane po raz trzeci

Stu czterdziestu dwóch trenerów narodowych reprezentacji zdecydowało: najlepszym piłkarzem świata w 2003 roku był Zinedine Zidane, pomocnik Realu Madryt i reprezentacji Francji. Drugie miejsce zajął Thierry Henry z Arsenalu, a trzecie Ronaldo z Realu.

Pierwszy w rankingu Zinedine Zidane, drugi Thierry Henry i trzeci Ronaldo to piłkarze genialni, wymienieni, ale w tym roku pozostający w cieniu... Pavla Nedveda.

Czeski pomocnik doprowadził swoją reprezentację do finałów mistrzostw Europy (okazali się lepsi m.in. od Holendrów), a Juventus do mistrzostwa Włoch i finału Ligi Mistrzów. Gdyby w nim wystąpił (pauzował za kartki), wyniki plebiscytu byłyby zapewne inne. A tak triumfator, już po raz trzeci w historii, został „Zizou” (wygrał również w 1998 i 2000 roku).

W mijającym roku Zidane nie zanotował większych osiągnięć. Zdobył z Realem mistrzostwo Hiszpanii, ale jego klub odpadł w półfinale Ligi Mistrzów. Francuska reprezentacja wygrała 13 kolejnych meczów (w tym wszystkie w eliminacjach do mistrzostw Europy) i to był chyba decydujący argument

statystyczny, przemawiający za Zidane'em.

Pomocnik Realu, który może poszczycić się w tym roku tytułem mistrza Hiszpanii, wyrównał w ten sposób rekord Ronaldo (zwycięzał w 1996, 1997 i 2002 roku).

Wyboru dokonało 142 selekcyonerów reprezentacji krajów zrzeszonych w FIFA, czyli ludzie najbardziej kompetentni. Za pierwsze miejsce przyznawali pięć punktów, za drugie trzy, a za trzecie jeden. Zwycięzca otrzymał 264 punkty i był na pierwszym miejscu u 35 szkoleniowców. Henry zebrał 186 punktów (21 pierwszych miejsc), a Ronaldo, popierany przez 26 trenerów, miał 176 punktów. Wybór Zidane'a oznacza hat-trick dla Realu Madryt — piłkarze tego klubu wygrywali plebiscyt w trzech ostatnich latach. Cztery lata temu też najlepszy był Zidane, ale jako zawodnik Juventusu Turyn.

Piłkarka Roku: 1. Birgit Prinz (Niemcy) 268 pkt

Drużyna Roku: Brazylia

Największy postęp w roku: Bahrajn

Specjalna nagroda prezydenta FIFA: Irak

Nagroda Fair Play: kibice Celtiku Glasgow

Francuz Zinedine Zidane (Real Madryt) został wybrany Piłkarzem Roku 2003 w plebiscycie Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). Piłkarką Roku uznano Niemkę Birgit Prinz, a drużyną roku —Brazylię Fot. EPA-ELTA

Zwycięzcy Plebiscytu FIFA

1991 — Lothar Matthaeus (Niemcy/Inter Mediolan)
1992 — Marco van Basten (Holandia/AC Milan)
1993 — Roberto Baggio (Włochy/Juventus Turyn)
1994 — Romario (Brazylia/Barcelona)
1995 — George Weah (Liberia/AC Milan)
1996 — Ronaldo (Brazylia/Barcelona)
1997 — Ronaldo (Brazylia/Inter Mediolan)
1998 — Zinedine Zidane (Francja/Juventus Turyn)
1999 — Rivaldo (Brazylia/Barcelona)
2000 — Zinedine Zidane (Francja/Juventus Turyn)
2001 — Luis Figo (Portugalia/Real Madryt)
2002 — Ronaldo (Brazylia/Real Madryt)
2003 — Zinedine Zidane (Francja/Real Madryt)

Piłkarz Roku FIFA

1. Zinedine Zidane (Francja/Real Madryt)	264 pkt
2. Thierry Henry (Francja/Arsenal Londyn)	186
3. Ronaldo (Brazylia/Real Madryt)	176
4. Pavel Nedved (Czechy/Juventus Turyn)	158
5. Roberto Carlos (Brazylia/Real Madryt)	105
6. Ruud Van Nistelrooy (Holandia/Manchester United)	86
7. David Beckham (Anglia/Real Madryt)	74
8. Raul (Hiszpania/Real Madryt)	39
9. Paolo Maldini (Włochy/AC Milan)	37
10. Andrij Szewczenko (Ukraina/AC Milan)	26

NBA: Cavaliers blisko niechlubnego rekordu

Ekipa Ilgauskasa w opałach

Jermaine O'Neal poprowadził zespół Indiana Pacers do zwycięstwa we własnej hali nad Cleveland Cavaliers Żydrūnasa Ilgauskasa 95:85 w meczu koszykarskiej ligi NBA. Litewski koszykarz zdobył osiem punktów i zaliczył siedem zbiórek. Jego ekipa poniosła 34. wyjazdową porażkę z rzędu.

Rekord pod względem liczby kolejnych przegranych meczów w halach rywali należy do San Antonio Spurs — w sezonach 1990-91 i 1991-92 zaliczyli 43 takie spotkania. Koszykarze z Cleveland zajmują w tej klasyfikacji drugie miejsce ex aequo z New Jersey Nets, którzy w sezonach 1989-90 i 1990-91 również odnieśli 34 wyjazdowe porażki z rzędu.

Poniedziałkowy mecz z Pacers wcale nie musiał zakończyć się przegraną gości. Po trzeciej kwarcie był remis, ale „Kawalerowie” mieli fatalną końcówkę. W ostat-

niej części wyraźnie osłabił najlepszy w zespole pierwszorocznik LeBron James i gospodarze zdecydowanie dominowali na parkiecie.

James zakończył spotkanie z dorobkiem 27 punktów, sześcioma asystami, trzema blokami i trzema przechwyty. Wśród zwycięzców najsukuteczniejszy był Ron Artest — 16 punktów i siedem asyst. Prawo serii dotyczy także San Antonio Spurs, jednak oni w przeciwieństwie do swoich kolegów z Cleveland mają powody do zadowolenia. „Ostrogi” wygrały bowiem siódme spotkanie z rzędu, tym razem pokonując Memphis Grizzlies 78:67.

Z koszykarzy San Antonio tradycyjnie najlepszy wynik uzyskał Tim Duncan, który rzucił 21 punktów i miał 13 zbiórek. Wśród przeciwników zabrakło zdecydowanego lidera, a na wyróżnienie zasłużył Bonzi Wells, zdobywca 12 punktów.

Alpejski Puchar Świata

Ivica Kostelic wygrał slalom

Chorwat Ivica Kostelic wygrał slalom alpejskiego Pucharu Świata we włoskiej miejscowości Madonna di Campiglio. Kostelic uzyskał łączny czas 1.33,26 i o 0,31 wyprzedził Włocha Giorgia Rocce oraz o 0,42 prowadzącego po pierwszym przejeździe Austriaka Manfreda Prangera.

Chorwat, mistrz świata w slalomie, po pierwszym przejeździe zajmował szóstą pozycję. Do lidera tracił 0,88. Druga próba była jednak w jego wykonaniu bezbłędna — uzyskał najlepszy wynik i z nawiązką odrobił straty do wyprzedzają-

cych go zawodników. Podczas drugiego przejazdu Kostelic nabawił się jednak kontuzji kolana, która może okazać się na tyle groźna, że będzie musiał zakończyć sezon.

„To stało się mniej więcej po jednej trzeciej trasy. Ból był potworny, ledwo dojechałem do mety. Nie czuję się dobrze, ale poczekam na diagnozę lekarzy. Wobec urazu, zwycięstwo w ogóle mnie nie cieszy. Boję się, aby na tym starcie mój sezon się nie skończył” — powiedział Kostelic, który podobnie jak jego siostra Janica przeszedł już pięć operacji kolan.

FC „BEKENTAS”

W niedzielę 21 grudnia o godz. 15 w sali sportowej Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego wicelider rozgrywek halowych mistrzostw Litwy w piłce nożnej FK Bekentas zmierzy się z Nautarą Kowno. Wszystkich kibiców serdecznie zapraszamy na mecz! Wstęp wolny

Sprintem

• Najlepszy strzelec Euroligi litewski koszykarz Arvydas Macijauskas, zawodnik ekipy TAU Ceramica Vitoria, został już po raz trzeci wybrany najwartościowszym graczem tygodnia hiszpańskiej ligi ACB. W przegranym meczu z Barceloną Macijauskas zdobył 38 punktów i sprowokował osiem fauli rywali. Mierzący 192 cm obrońca w piętnastu spotkaniach ogółem rzucił 329 pkt.

• Litewski piłkarz Deividas Česnauskis podpisał czteroletni kontrakt z rosyjską drużyną Lokomotiv Moskwa. Szczegóły finansowe kontraktu nie są znane. Występujący przedtem w zespole Dynamo Moskwa 20-letni Česnauskis w ciągu 69 spotkań strzelił pięć bramek. W litewskiej reprezentacji piłkarz wystąpił 12 razy strzelając dwa gole.

• Środkowy napastnik Skonto Ryga i reprezentacji Łotwy, Maris Verpakovskis został wybrany przez Łotewski Związek Piłkarski Piłkarzem Roku 2003 w swoim kraju. 24-latek ma za sobą świetny rok, w którym zdobył 5 bramek dla swojego kraju w eliminacjach do Euro 2004, w tym dwie w spotkaniach barażowych przeciwko Turcji. W lidze łotewskiej pomógł Skonto w zdobyciu 13. z rzędu (rekord świata!) tytułu mistrzowskiego.

• Norweg Jens Arne Svartedal wygrał we włoskim Predazzo bieg sprinterski na 1,2 km w ramach narciarskiego Pucharu Świata. Drugi był jego rodak Jon Kristian Dahl, a trzeci Estończyk Andrus Veerpalu. Norweżka Marit Bjoergen wygrała w Predazzo sprinterski bieg narciarski na dystansie 1,2 km zaliczany do klasyfikacji Pucharu Świata. W czteroosobowym finale wyprzedziła Annę Dahlberg (Szwecja) — 0,8 sek. straty, Manuę Henkel (Niemcy) — 1,1 oraz Kirsi Valimaa (Finlandia) 3,2

• Bułgarski piłkarz Christo Stoičkov ogłosił w Barcelonie oficjalne zakończenie kariery. „Więcej nie zobaczycie mnie na boisku” — powiedział 37-letni zawodnik i dodał, że zamierza poświęcić się pracy trenerskiej. Stoičkov największe sukcesy klubowe — czterokrotne mistrzostwo Hiszpanii i Puchar Europy w 1992 roku — osiągnął jako zawodnik Barcelony, gdzie trafił w 1990 roku z CSKA Sofia. W 1994 roku na mistrzostwach świata w USA był królem strzelców i został wybrany najlepszym piłkarzem Europy.

• Piłkarz Liverpoolu Michael Owen z powodu kontuzji uda nie zagra do końca roku — poinformował angielski klub. Owen, który nie pojawił się na boisku od meczu Pucharu UEFA ze Steauą Bukareszt 27 listopada, opuścił trzy kolejne spotkania ligowe „The Reds”. Na boisko wróci najwcześniej w styczniu.

• Kuba pokonała w Santo Domingo Kanadę 3:1 w pierwszym meczu kontynentalnego turnieju kwalifikacyjnego do igrzysk olimpijskich w Atenach strefy Ameryki Północnej i Środkowej (NORCECA). Najlepszy zespół kwalifikacji NORCECA uzyskał olimpijski awans. Faworytem rywalizacji są Kubanki, które w igrzyskach w Sydney zdobyły złoty medal. Europejski turniej kontynentalny z udziałem ośmiu drużyn, m.in. Polski, odbędzie się od 5 do 10 stycznia 2004 roku w Baku.

ŚRODA 17. XII

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Jack, Grubas i pies”
8.50 Filmy anim.
10.20 Filmy dok.
11.15 Dla wsi
11.40 36,6
12.10 Podwójna prawda
13.10 Wieczorny autograf
14.10 Koszykówka.
„Prokom Trefl” (Sopot)
— „Lietuvos rytas” (Wilno)
15.40 Komedia
„Samolotem, pociągiem i samochodem”
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Nasze miasteczka
18.30 Wiadomości
18.45 Filmy anim.
19.20 Bożonarodzeniowa gra LTV
19.25 Pogład Bartkusa
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Klub prasowy
22.00 Mecz Euroligi w koszykówce kobiet.
„Lietuvos telekomas” (Wilno) — „Lavezzini Basket” (Włochy).
Podczas przerwy — Wiadomości

2

15.50 Retrospektywa
17.25 Rosyjska ulica
17.40 Słowo chrześcijanina
17.55 Pytanko
18.10 Magazyn wojskowy
18.35 Pokolenie pieniędzy
19.30 Wiadomości
20.00 Niezłoshiwie
20.40 Dokumentalistyka światowa
22.00 Panorama
22.30 Styl

6.25 Rowerowy show
6.50 Film anim.
7.15 S. „Wojna róż”
8.10 Od... do
9.05 S. „Zemsta”
10.05 S. „Nowa miłość”
11.00 Nurty
11.55 Film fab. „Ochotnicy”
13.35 S. „Łowczyńi relikwii”
14.30 Filmy anim.
16.40 S. „Nowa miłość”
17.40 S. „Zemsta”
18.45 Wiadomości
19.10 Wybacz
20.10 Rowerowy show
20.40 Zapal świąteczną gwiazdę
20.50 Narodowa liga muzyki
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Sześć stóp pod ziemią”
23.50 Samochody i ludzie
0.20 Ekstremalny sport
0.50 ABC zdrowia

4

6.50 Dziennik mamy
7.20 S. „Adam i Ewa”
8.15 S. „Włoskie namiętności III”
9.20 Telegra „Podstępny dzień”
9.55 Western „Rzeka ziego człowieka”
11.40 Melodramat „Jestes”
13.30 S. „Adam i Ewa”
14.25 Film fab. „Wyrok czasu”
16.15 S. „Magia miłości”
18.00 S. „Włoskie namiętności III”
19.15 Telegra
19.20 Kamera VRS
20.00 Dziś
20.20 Pora zmierzchu

— program krym.
21.20 Dramat „Kroki skazańca”
23.45 Budując dom
0.15 Rozrywki SMS
1.45-6.45 DW

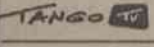
6.55 „J. E. S.!” (młodość, energia, zdrowie)
7.20 S. „Simpsonowie”
7.45 Reality show „Pomoc TV”
8.15 Nomeda
9.15 S. „Drogi miłości”
10.10 S. „Jesteś moim losem”
11.05 TV „Lietuvos rytas”
12.00 Thriller „Twardy orzeszek”
14.15 Program dla dzieci
15.15 „J. E. S.!” (młodość, energia, zdrowie)
15.40 S. „Salomea”
16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomeda
18.45 Wiadomości
19.10 Film dok.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 1 contra 1 — program publ.
21.40 S. „Gliny”
22.40 Wiadomości
23.00 S. „Na imię mu Baron”
0.05 Po obu stronach muru
0.45 S. „Żonaty i dzieciaty”
1.15 Telesklep

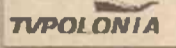
8.00 Z Wilna
8.20 Stolica
8.40 Autofani
9.15 S. „Syrenka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 Film dok.
11.00 S. „Linie losu”
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” — magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Życie osobiste”
14.15 Film dok.
14.40 Krótkie śpiewie
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab. „Śledztwo ustaliło”
17.40 S. „FM i młodzi ludzie”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Magazyn „Budownictwo”
19.50 „Geras”
20.30 S. „Syrenka”
21.15 S. „Linie losu”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab. „Limuzyna w kolorze białej nocy”
23.30 Autorytety z D. Kisielowem

8.30 Bądźmy zdrowi
9.00 Prowincja
9.30 Twój wychowanek
17.05 Film fab. „Żółta fontanna”
18.55 Proponujemy!
19.00 Most
19.30 Świat książek
20.00 Proponujemy!
20.05 Film fab. „Bez wyjścia”
22.00 Wieczór z Ireną
9.55 Telesklep
10.10 S. „Melrose Place”
11.40 Tangorama
13.00 Humor ekstremalny

13.10 Komedia „Lejtnant Robinson Crusoe”
14.35 Sport na świecie
15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 S. „Garfield i przyjaciele”
17.30 S. „Melrose Place”
19.00 Komputery
19.30 Tangorama
20.55 Ekstremalny humor
21.10 S. „Doktorci”
22.00 Dramat „Rozpadający się pałac”
23.45 Interaktywny show
0.45 Znajomość SMS
1.45 Telesklep

7.00 Wiadomości
7.03 Jacek Wójcicki — Od A do Z
7.15 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Woronicza 17
9.25 „Klan” — telenowela
9.45 Eurotel — magazyn
10.00 S. anim.
„Wędrowni Pyzy”
10.05 Budzik — program dla najmłodszych
10.35 S. anim. „Trzy misie”
11.00 Panorama
11.05 Plus minus — magazyn ekonomiczny
11.30 Tajemnice Pomorza: Tajemnice Książąt Pomorskich w Szczecinie — reportaż
12.00 Panorama
12.05 Forum — program publ.
12.50 Film anim.
13.00 Wiadomości
13.10 Wieści polonijne
13.25 „Pornografia” w Chicago — Festiwal Polskich Filmów w Ameryce — reportaż
13.50 Jest takie miejsce
14.10 „Anioł w Krakowie” — film fab.
15.30 Festiwal Wielokulturowy „Galicja” — Koncert Finałowy, Tercja Pikardyjska
16.00 Wiadomości
16.10 Na zdrowie. Jagielski — talk show
16.45 „Lacrimosa z Requiem d-moll KV 626” — film anim.
16.50 „Wspomnienia z Alhambry” — film anim.
17.00 „Klan” — telenowela
17.25 „Stacja PRL” — film dok.
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Gość Jedyński
18.30 Budzik — program dla najmłodszych
19.00 S. anim. „Trzy misie”
19.25 Jest takie miejsce
19.45 Dobrze książki
20.10 Bajeczki Jedyneckzi
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.10 „Klan” — telenowela
21.35 Rozmowy przy stole — program publ.
22.05 „Anioł w Krakowie” — film fab.
23.30 Irak 2003
23.40 Festiwal Wielokulturowy „Galicja” — Koncert Finałowy
0.04 Panorama
0.20 Sport-telegram
0.27 Prognoza pogody
0.30 Polska 2004
0.35 Linia specjalna — program
1.00 Pr. publ.
1.25 Monitor Wiadomości
1.40 Biznes raport
1.45 Dobrze książki

Dom Kultury Polskiej zwraca się do ludzi dobrej woli — Mądre stuletnie księgi

Już po raz trzeci Fundacja Dobroczyńności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie” startuje z akcją dobroczynną „Gwiazdka dla sierot”. W okresie Świąt Bożego Narodzenia organizatorzy akcji odwiedzają domy dziecka i szkoły-internaty. Teatr przedstawia im piękną bajkę, a potem dzieciaki jeszcze długo bawią się przy choince z jej bohaterami i Świętym Mikołajem. Na zakończenie zabawy każde dziecko dostaje słodczyce i prezenty. Upřednio uzgadnia się z dyrekcją placówki dziecięcej, czego jej wychowankom najbardziej brakuje. Chodzi o to, by każde dziecko odczuło prawdziwą atmosferę tych rodzinnych świąt, by poczuło się w tym dniu szczególnie i na długo

go zapamiętało. Zrealizować tę akcję można tylko dzięki wsparciu ludzi dobrej woli. Każdy wkład, większy czy mniejszy, decyduje o tym, czy ta szlachetna akcja upiększy życie dzieciakom, których spotkał ciężki los sieroty.

Dom Kultury Polskiej zwraca się do ludzi o czułym sercu z prośbą o wsparcie akcji — finansowe (Kredyt Bank SA, Kod banku 20200, nr konta 02710237563) lub rzeczowe, z góry dziękując darczyńcom za pomoc w realizacji tej akcji dobroczynnej. O przebiegu akcji będzie na swych łamach informować Czytelników „Kurier Wileński”.
Telefon kontaktowy: 233 36 63, Dom Kultury Polskiej w Wilnie.

Fundacja "Pomoc Polakom na Wschodzie" i Dom Kultury Polskiej w Wilnie zapraszają na otwarcie wystawy malarstwa **Kazimierza Kubiszyna** 20 grudnia na godz. 16.00

LIETUVA
ul. Pylimo 17
REPERTUAR NA 17 GRUDNIA

Wielka sala „Rybka Nemo” — godz. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
„Bezimienny” — godz. 19.00.
„Amerykański tort: wesele” — godz. 21.00.

Sala 88 „Niedziela taka, jaka jest” — godz. 18.15.
„Ten prawdziwy, jedyny” — godz. 16.30, 21.00.
„Brudne, piękne rzeczy” — godz. 14.45, 19.00, W. Brytania, dramat.
„Karaibscy piraci: przekleństwo Czarnej perły” — godz. 12.00.

Patronat prasowy „Kuriera Wileńskiego”
Zaproszenie do wspierania
Młodzieżowy Związek Polaków na Litwie serdecznie zaprasza w dniu 21 grudnia o godz. 16.00 na gwiazdkowy koncert zespołów polskich w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.
Środki uzyskane ze sprzedaży biletów zostaną przeznaczony na rzecz polskiego Domu Dziecka na Wileńszczyźnie.
Bilety do nabycia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie
MZPL

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. Dzisiaj cała Twoja uwaga skierowana będzie na sprawy zawodowe. Abyś bez problemu mógł im podołać, zrób sobie dobry plan działania. Mars będzie Ci teraz pomagał. W pewnych sytuacjach może jednak wyzwałać w Tobie nadmierne i niekontrolowane emocje.

BYK. Dzień rozpocznieś emocjonalną huśtawką. Może ona jednak prowadzić do niepotrzebnych kłótni z otoczeniem. W atmosferze napięcia i konfliktów trudno Ci będzie przeforsować swoje plany.

BLIŹNIĘTA. Dzisiaj narażony będziesz na wiele trudnych sytuacji. Lepiej abyś zbytnio się w nie nie angażował. Porozumienie z otoczeniem nie będzie raczej możliwe. Ludzie staną się gderliwi i trudno ich będzie zadowolić.

RAK. Dzień podobny do wczorajszego. Możesz więc bez obawy kontynuować rozpoczęte zadania. Należy jednak trzymać nerwy na wodzy i nie prowokować kłótni z współpracownikami. Zajęcia wymagające współdziałania z innymi nie przyniosą Ci większych korzyści.

LEW. Nie ustawaj w działaniach biznesowych. Może się okazać, że jeszcze przed końcem roku uda Ci się zrobić niezły interes. Byłeś tylko nie przenosił napięcia z pracy na grunt domowy.

PANNA. Pozwól sobie na odrobinę luzu. Nadmierne ambicje w niczym Ci dzisiaj nie pomogą. Możesz za to narobić sobie wrogów, którzy uznają, że jesteś bezwzględny karierowiczem. Nic to, że nie będzie to prawda. Dzień możesz śmiało wykorzystać na zabawę.

WAGA. To będzie miły i satysfakcjonujący dzień. Do szefostwa dotarły już wieści o Twoim zaangażowaniu. Pomysł, by samemu kolportować te informacje był trafiony. Stosunki z otoczeniem ułożą się bardzo dobrze. Nie licz jednak na szybkie efekty tych działań.

SKORPION. Dzisiaj napotkasz na pewne trudności w realizacji swoich planów. Czy nie ustawieś sobie poprzeczki zbyt wysoko? Powinieneś trochę spuścić z tonu. Kontakty z otoczeniem wymagają większej uwagi i dyplomacji.

STRZELEC. Na dziś nie planuj zbyt wiele. Teraz czas zbierać plony ciężkiej pracy. Pozwól sobie na trochę zabawy. Choć staraj się nie wydawać na nią zbyt dużo pieniędzy. Tych może Ci nie przybywać za szybko więc i tracić ich nie powinieneś pochopnie.

KOZIOROŻEC. Twój partner może dziś mocno Cię irytować. Zastopuj, gdyż niekoniecznie wina leży po jego stronie. Musisz być bardziej wyrozumiały. Zupełnie inaczej ma się sytuacja w interesach.

WODNIK. Możesz brać na siebie wszystko, co zechcą Ci powierzyć w pracy. Masz dużo energii i poradzisz sobie z każdym problemem. Staraj się jednak, żeby to były zadania intelektualne, bo z fizycznymi będzie większy kłopot.

RYBY. Dzień przywitasz w dobrym nastroju, który Cię nie opuści aż do wieczora. Będziesz jeszcze bardziej kreatywna niż zazwyczaj. Może to zaowocować realizacją pomysłów, których dotychczas nie udawało się odpowiednio przygotować.

Polski zespół artystyczny pieśni i tańca „Wilia” oraz Polskie Studio Teatralne w Wilnie serdecznie zapraszają szanowną publiczność na kolędowe przedstawienie pt. „Tak już od wieków co roku...”
Wyżej wymienione zespoły zaoferują państwu wiązanek kolęd, poezji, przeplataną mazurem i polonezem.
Przedstawienie odbędzie się tradycyjnie 30 grudnia br. o godz. 19.00 na scenie Domu Kultury Polskiej w Wilnie
Cena biletu 8 Lt.
Bilety do nabycia od godz. 17. w DKP (pokój nr 402).

OGŁOSZENIA

PRACA

Doświadczona księgowa poszukuje dodatkowej pracy.
Tel. 8 687 27626

SPRZEDAŻ/KUPNO

Sprzedajemy brykiety trocienne — 280 Lt za tonę.
W granicach Wilna dostarczamy bezpłatnie.
Tel. 213 63 08, 215 20 90

Kupię części zamienne do samochodu GAZ 69.
Wilnius, tel. 8 681 13503

Sprzedam:
— nową pralkę „Ryga”
— nowy regał „Vilnius 4” z pięciu części
— nową instalację gazową do samochodów (cena 300 Lt).
Tel. 267 27 57

Sprzedam mleczną i spokojną kozę.
Tel. 235 09 41

Sprzedam samochód Ford-Siera, przemysłową maszynę do szycia oraz krowę.
Tel. 8 610 39485,
8 528 20943

Kupię dawne pocztówki, fotografie, banknoty.
Tel. 232 80 93

Sprzedam VAZ-2105 1990 r.
Tel. 245 98 75

USŁUGI

Wesela, imprezy okolicznościowe. Pomysłowe i oryginalne zdjęcia. Komputerowe opracowanie. Tel. 8 682 40895, 8 687 78388

Prywatne lekcje chemii.
Tel. 245 98 75

DO WYNAJĘCIA

Do wynajęcia 1-pokojowe mieszkanie w Pogirach.
Tel. 8 688 29963

RÓŻNE

Przyjmę na mieszkanie w zamian za opiekę.
Wilnius, tel. 240 19 69, 8 675 97457

Klub młodych miłośników techniki będzie wdzięczny, jeżeli ktoś sprzeda lub sprezentuje samochód (ZAZ, GAZ, VOLGA, MOSKWICZ) do 1970 r. pr.
Wilnius, tel. 8 650 28114

Rekolekcje radiowe

Audycja polska na antenie Radia Litewskiego (105,1 FM) zaprasza słuchaczy w dniach 21, 22, 23 grudnia do wysłuchania rekolekcji adwentowych, które wygłosi ks. bp Aleksander Kaszkiewicz, ordynariusz grodzieński. Początek audycji rekolekcyjnych — o godz. 17.30.

(Zam. 028)

Centrum Szkoleniowe „ŻINIJA”

ul. Vilniaus 22, II p. Gab. 6, tel. 262 80 21
ZAPRASZA:
• Maturzystów — do przygotowania się do państwowych egzaminów dojrzałości.
• Dorosłych i młodzież — na naukę różnych języków obcych; — doskonalenie urzędowego języka litewskiego, przygotowanie się do egzaminów wszystkich kategorii kwalifikacyjnych. (Zam. 499)
Przez cały grudzień — bożonarodzeniowa zniżka!

WILEŃSKA GIEŁDA PRACY PROPONUJE

Informacja telefoniczna 8 5 272 50 77

Oferta pracy

Zawód operator linii automatycznych	Wynagrodzenie według wykonanej pracy
Miejsce pracy Wilno	Wymagania naprawa i obsługa suwnic zwykłych i bramowych, świadectwo kwalifikacyjne
Wynagrodzenie według wykonanej pracy	Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Neries verslas”
Rodzaj pracy praca w oddziale obróbki metalu	Informacja tel. 8 5 267 25 20
Wymagania doświadczenie pracy	Zawód ślusarz remontowy
Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Neries verslas”	Miejsce pracy Wilno
Informacja tel. 8 5 267 25 20	Wynagrodzenie według wykonanej pracy
Zawód dziennikarz	Wymagania naprawa i obsługa suwnic zwykłych i bramowych, świadectwo kwalifikacyjne
Minimalne wykształcenie wyższe	Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Neries verslas”
Miejsce pracy Wilno	Informacja tel. 8 5 267 25 20
Wynagrodzenie według umowy	Zawód stolarz-wiertacz
Wymagania doświadczenie pracy	Miejsce pracy Wilno
Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Polilogas”	Wynagrodzenie według wykonanej pracy
Informacja tel. 8 5 234 15 71	Rodzaj pracy praca w oddziale obróbki metalu
Zawód sekretarz odpowiedzialny redakcji	Wymagania świadectwo kwalifikacyjne
Wykształcenie wyższe	Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Neries verslas”
Miejsce pracy Wilno	Informacja tel. 8 5 267 25 20
Wynagrodzenie według umowy	Zawód tokarz
Wymagania doświadczenie pracy	Miejsce pracy Wilno
Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Polilogas”	Wynagrodzenie według wykonanej pracy
Informacja tel. 8 5 234 15 71	Rodzaj pracy praca w oddziale obróbki metalu
Zawód stylistka	Wymagania świadectwo kwalifikacyjne
Wykształcenie wyższe	Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Neries verslas”
Miejsce pracy Wilno	Informacja tel. 8 5 267 25 20
Wynagrodzenie według umowy	Zawód kierownik projektu echografii dopplerowej
Wymagania pożądanym lituanista, doświadczenie pracy	Wykształcenie wyższe
Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Polilogas”	Miejsce pracy Wilno
Informacja tel. 8 5 234 15 71	Wynagrodzenie 2000 Lt
Zawód ślusarz	Wymagania specjalista radiotechniki, doświadczenie podobnej pracy
Miejsce pracy Wilno	Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Medelkom”
Wynagrodzenie według wykonanej pracy	Informacja tel. 8 5 264 24 98
Wymagania naprawa sprzętu do obróbki metalu, doświadczenie pracy	
Nazwa przedsiębiorstwa UAB „Neries verslas”	
Informacja tel. 8 5 267 25 20	
Zawód elektromechanik	
Miejsce pracy Wilno	

Oddział niemieckiej firmy ZIEHL-ABEGG w Warszawie poszukuje

PRZEDSTAWICIELA HANDLOWEGO na teren Litwy i Łotwy

Wymagania:

- doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku
- znajomość rynku wentylacji lub elektrotechniki
- łatwość w nawiązywaniu kontaktów, komunikatywność, zaangażowanie
- znajomość obsługi komputera
- wiek do 40 lat
- prawo jazdy
- znajomość języka niemieckiego lub angielskiego

Oferty (CV ze zdjęciem i list motywacyjny w jęz. polskim, angielskim lub niemieckim) prosimy przesyłać pocztą el.: biuro@ziehl-abegg.pl

(Zam. 541)

ONI! KUPON! KUPON! KUPON! KUPON! KUPON! KUPON! KUPON! KUPON!

Akcja „Podaruj Życzenie”

Chcesz zrobić miłą niespodziankę świąteczną rodzinie, bliskim i znajomym? Sprezentuj Im Świąteczny „Kurier” (24 grudnia), w którym znajdą Oni życzenie dla Niech od Ciebie!

Komu _____
Tekst _____
_____

Od kogo _____

Życzenia wpisane do tego kuponu możesz przysłać lub dostarczyć do redakcji do 19 grudnia włącznie.

Adres redakcji: Birbynių g. 4a, 2030 Vilnius

GABINET STOMATOLOGICZNY dla dorosłych i dzieci

Leczenie, plombowanie i protezowanie zębów
zajęcia rentgenowskie
Estetyczne plombowanie zębów
Ortodoncja — korekcja krzywych zębów oraz zgryz
Ortodontyczne leczenie krzywo
wyróżnionych zębów oraz zgryzu
Usuwanie kamienia nazębnego
Wybielanie zębów w ciągu 30 min.

Vilnius, A. Juozapavičiaus g. 6a, tel. 272 391 3.
Czas pracy: od godz. 8.00 do 20.00, w soboty — od 9.00 do 13.00.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy swoim Pacjentom serdeczne życzenia oraz oferujemy 5% zniżkę.

(Zam. 406)

KUPON BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przesyłać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”: Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER
WILNISKI

Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER
WILNISKI

Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

KURIER
WILNISKI

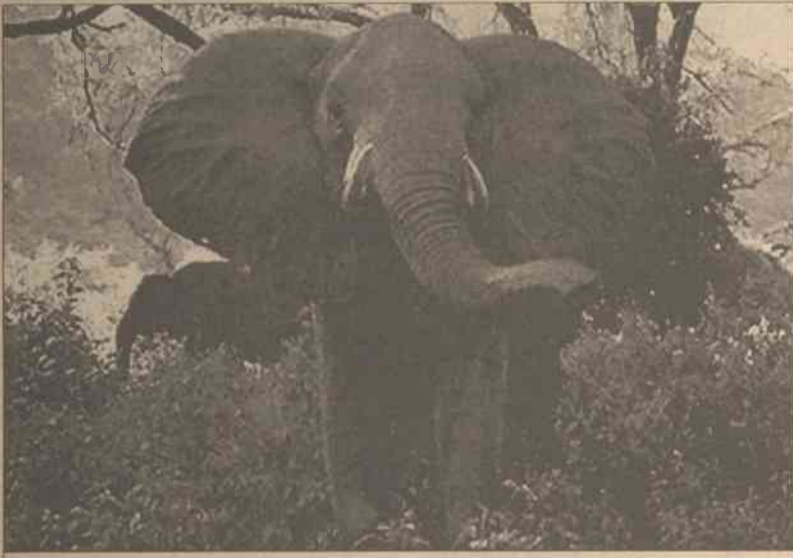
Dom gościnny na Zarzeczcu
w okolicach Starego Miasta
oferuje:
• wynajęcie sali bankietowej
• wynajęcie pokoi hotelowych
Obsługa w języku polskim. Niskie ceny.
ZAPRASZAMY!
Vilnius, Polocko 53 A,
tel.: +370 5 210 58 61, +370 684 74296

Remont zegarków
Dorabianie kluczy
Naprawa obuwi
Nauczymy i zatrudnimy.
UAB LAIKRETA,
Žirmūnų 2 (sklep IKI) tel.: 275 69 80

Wyrazy szczerego współczucia
Grecie Pożaryckiej
z powodu śmierci ukochanego Ojca
składają uczniowie klasy 7A
Szkoły Średniej im. J. Śniadeckiego
w Solecznikach, wychowawczynie oraz rodzice

A PROPOS...

Stada głodnych słoni na wschodzie Tajlandii napadają wsie, niszczą plantacje, zatrzymują i rabują samochody ciężarowe z żywnością, informuje pismo Bangkok Post. Przyczyną tak zuchwałego zachowania się słoni jest dotkliwa susza, która zmusiła blisko 130 słoni szukać pokarmu i wody we wsiach. Kolosy naczyły się nawet rabować ciężarówkę z trzciną cukrową. Przywódca stada wychodzi na drogę i zatrzymuje samochód. Inne słonie trąbami "rozładowują" ciężarówkę i natychmiast "siadają" do konsumpcji Fot. newsru.com

Nie ma brzydkich kobiet

Grube jest piękne

Zorganizowany w Burkina Faso z pomocą ministerstwa do spraw Kobiet konkurs piękności wygrała ważąca 117 kg Carine Riragendanwa, udowadniając, że nie wszędzie kanonem urody jest szczupła sylwetka.

27-latką została wybrana Miss „Pog-Bedre”, co u mieszkańców Burkiny Faso oznacza „wielką pani”. Wraz z nią w konkursie brało udział 12 kandydatek, ważących od

75 do 130 kg. Organizatorowi przedsięwzięcia, Fatou Djiguiemde, zależało przede wszystkim na obaleniu „zachodnich kryteriów każących wybierać najpiękniejsze kobiety jedynie wśród smukłych pań.” W przeciwieństwie do zachodnich kanonów, mężczyźni w tej części Afryki wolą grube kobiety. Dla mieszkańca Burkiny Faso, Nigerii czy Mali, tylko rozłożysta niewiasta zasługuje na uwagę. (one.pl)

Wybieramy „Dziewczynę Czytelników” w konkursie „Dziewczyna Kuriera 2003”

Zgłoszenia prosimy nadsyłać tylko na kuponach (nie kserować!) na adres redakcji: Birbinių 4a, 2030 Vilnius (z dopiskiem „Dziewczyna Czytelników”).

Na kuponie można wpisać nazwisko tylko jednej kandydatki. Ilość kuponów nie jest ograniczona. Czekamy na Wasze listy do 31 grudnia.

Imię.....

Nazwisko.....

Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Konsula Generalnego RP w Wilnie „Polak Roku 2003”

Nazwisko wybranego kandydata (-tki) z finałowej dziesiątki, do której weszli: Franciszka Abramowicz, Irena Duchowska, Stefan Dudojć, Antoni Jankowski, Czesław Mickiewicz, Jan Gabriel Mincewicz, Michał Mackiewicz, Zofia Matarewicz, ks. Dariusz Stańczyk, Stanisław Tarasiewicz, należy zgłosić na kuponie, który zamieszczamy obok.

Uwaga! Na jednym kuponie (nie kserować) można wpisać nazwisko tylko jednego kandydata. Zgłoszenia prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji z dopiskiem „Polak Roku”. Na kuponie prosimy wpisać swoje imię, nazwisko i adres, ponieważ każdy ku-

Nazwisko zgłaszającego kandydata

.....

.....

Imię, nazwisko, adres i telefon osoby zgłaszającej

.....

.....

.....

.....

.....

pon będzie uczestniczył w loterii. Informacja pod nr tel. 260 84 44

Uśmiechnij się

Spotykają się dwie blondynki i jedna mówi:
— Ty, słuchaj wiesz że w tym roku sylwester wypada w piątek?

A na to druga:

— Kurcze, żeby tylko nie trzynastego!

***

Blondynka jedzie Ferrari 250 km/h. Uderzyła w stup.
— No, przecież trąbiłam.

Meteorolodzy wykorzystują zapiski Jamesa Cooka

Mądre stuletnie księgi

Zapiski z ksiąg pokładowych wypraw Jamesa Cooka są bardzo cennym źródłem informacji na temat pogody sprzed prawie 250 lat.

Angielscy naukowcy zamierzają wykorzystać notatki kapitana Cooka do analizy zmiany klimatu oceanów — informuje serwis internetowy „ABC Online”. Zapiski meteorologiczne XVIII-wiecznych żeglarzy są nieocenionym źródłem danych, które mogą wykorzystać współcześni naukowcy do oceny zmian klimatycznych, jakie zaszły w trakcie ostatnich 250 lat na światowych oceanach. Księgami zapisanymi przez Jamesa Cooka zainteresował się ostatnio zespół naukowców działający pod kierownictwem dra Denisa Wheelera z Uniwersytetu Sunderlandu. „Mimo że oceany pokrywają 75 proc. powierzchni naszego globu, to mamy bardzo mało danych dotyczących pogody na tym obszarze. Te księgi pomogą nam zrozumieć zmiany klimatyczne w przeszłości, co może być bardzo przydatne w przewidywaniu zmian pogodowych w przyszłości” — powiedział dr Wheeler. W XVI i XVII w. dowódcy wszystkich statków żeglujących po oceanach bardzo skrupulatnie zbierali i notowali kierunki i siłę wiatrów, ilość opadów zachmurzenie i stan wody na poszczególnych akwenach.

Zapisy warunków meteorologicznych były jedną z ważniejszych wskazówek przy planowaniu kolej-

nych wypraw. Były nieocenione przy określaniu niezbędnych zapasów pożywienia i słodkiej wody oraz określania przybliżonej długości rejsu. Najwcześniejsze wyniki stałych obserwacji warunków meteorologicznych pochodzą sprzed ok. 150 lat. Angielscy naukowcy oceniają, że analiza ksiąg pokładowych może dostarczyć podobnych informacji nawet sprzed 250 lat.

Dotychczas badacze przejrzyli część archiwów żeglarzy angielskich, duńskich i francuskich. Na analizę czekają jeszcze bardzo obszerne zapiski kapitanów floty hiszpańskiej. Najwięcej precyzyjnych informacji dotyczy pogody i stanu Oceanu Indyjskiego. Tędy przebiegało najwięcej szlaków żeglownych, którymi poruszały się statki zapewniające komunikację pomiędzy Europą a Indiami, Azją Południowo-Wschodnią, Chinami i Japonią.

Notatki meteorologiczne Jamesa Cooka dotyczą również rzadziej wówczas odwiedzanych rejonów Oceanu Spokojnego i okolic Australii. James Cook, angielski żeglarz i odkrywca, był w drugiej połowie XVIII w. organizatorem i dowódcą trzech wielkich wypraw dookoła świata. W trakcie ekspedycji na wody Oceanu Spokojnego zbadał wybrzeża Antarktyki, Cieśninę Beringa, wybrzeża Ameryki Północnej, Australię i Nową Zelandię. Zginął w trakcie swojej trzeciej wyprawy w potyczce z mieszkańcami Hawajów. (onet.pl)

Sprzeda nerkę, żeby wybudować dodatkowe klasy

Decyzja nieodwołalna

41-letni nauczyciel wystawił na sprzedaż własną nerkę, żeby sfinansować budowę trzech szkolnych klas szkoły podstawowej, w których zamierza uczyć dzieci, podał meksykański dziennik Reforma.

Od kilku tygodni mężczyzna umieszcza w jednej z lokalnych gazet ogłoszenie o sprzedaży nerki w rubryce „sprzedam okazjnie”. Pedagog chciałby za nią otrzymać 55.000 pesos, czyli 50.000 dolarów. Według prasy, Meksykanin

nie stracił pracy, ale znajduje się obecnie „w ciężkiej sytuacji materialnej” ponieważ ma do spłacenia duży dług. Nauczyciel jest przekonany, że wybudowanie trzech klas, w których będzie mógł prowadzić dodatkowe zajęcia pozwoli mu stanąć na nogi. „Zona popiera moją decyzję, ale na razie nie powiedzieliśmy niczego naszym dzieciom, które mają 10 i 16 lat”, oświadczył nauczyciel, dodając że ma grupę krwi „O Rh+” a jego decyzja jest nieodwołalna. (PAP)

Największa książka na świecie

"Stół pingpongowy"

Największa książka na świecie ma wymiary 1,52 metra na 2,13 metra i waży około 60 kilogramów.

Potwierdził to Guinness, a przedstawiciele wielkiej księgarni internetowej Amazon porównywalili rozmiary tego dzieła do stołu pingpongowego. Rekordowa książka nowi tytuł „Bhutan: A Visual Odyssey Across the Last Himalayan Kingdom” (Bhutan: wizualna odyseja przez ostatnie himalajskie królestwo), a jej autorem jest Michael Hawley ze słynnego Massachusetts Institut of Technology (MIT).

Howley osobiście określił, jaka ma być cena jego dzieła: dotacja wysokości co najmniej 10 tysięcy USD dla organizacji „Friendly Planet”. Wpływy zostaną przeznaczono-

ne na pomoc dla szkół w Bhutanie, Kambodży i kilku innych krajach. Koszty produkcji rekordowej książki wynoszą ok. 2 tysięcy USD od sztuki.

Na każdy egzemplarz potrzeba 3,8 litra farby drukarskiej. Książka będzie drukowana na indywidual-

Pogoda

Nadal opady śniegu

Dzisiaj opady śniegu, miejscami z deszczem.

Temperatura od minus 3 do plus 2, na wybrzeżu do 4 stopni ciepła.

W czwartek niewielkie opady, marznący deszcz, mgła. Temperatura w nocy od minus 3 do plus 2 stopni, w dzień od 0 do 5 stopni ciepła.

Kalendarium

* Środa (17. XII) jest 351 dniem 2003 roku.
Do końca roku pozostało 14 dni.

* Znak Zodiaku — Strzelec.
* Imieniny: Olimpij, Łazarza, Łukasza.
* Wschód Słońca — 8.37, zachód — 15.52. Długość dnia 7 godz. 15 min.
* Księżyc. Ostatnia kwadra — od 16 grudnia.

Kurs walut	
Bank Litewski	
Oficjalny kurs na 17 grudnia 2003 r.	
Relacja lita do walut obcych	
Nazwa waluty	Lt/za jedn. walut.
UE euro	3,4528
Dolar USD	2,8018
Dolar australijski	2,0827
1000 rubli białoruskich	1,2992
Dolar kanadyjski	2,1311
Frank szwajcarski	2,2193
Korona czeska	0,1074
Korona duńska	0,4641
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	4,8858
100 forintów węgierskich	1,3049
Juanie chińskie	0,3385
Łat łotewski	5,1953
Korona norweska	0,4193
Złoty polski	0,7419
Rubel rosyjski	0,0956
Korona szwedzka	0,3826
1 mln lir tureckich	1,9572
Griwna ukraińska	0,5250
Korona słowacka	0,0838

CENTRUM SZKOLENIA KIEROWCÓW (Zam. 121)

A. ŽUKAUSKASA

Organizujemy kursy kategorii A, B, C, D, E, C1, D1.

Zaleta - autodrom z licencją.

Nowość!
Nauka jazdy w warunkach ekstremalnych

Vilnius, Antakalnio 38; Žirmūnų 1b; Vileišio 18; Laisvės pr. 53

Telefony: 234 33 11, 234 33 88, 8 299 47100

Filie: Nemenčinė, ul. Švenčionių 12, tel. 8 689 55717

Pabradė, Gamyklos 7; Trakai, Vienuolyno 111